

The image features a woman's hands clasped in prayer, positioned in the upper half. The background is a composite image showing a landscape with hills and trees, overlaid with a large, dark silhouette of a cross. The overall color palette is warm, with a yellow top border and a red bottom border.

NA KOPCI

Jiří Březina

detektivka

motto

motto

NA KOPCI

Jiří Březina

Praha 2013

© Jiří Březina, 2013

Cover © Vendula Volkmerová, 2013

ISBN 978-80-7246-719-8

Prolog

Horké červencové odpoledne sálá do krajiny. Marie se vrací domů. Jako každý prázdninový den jela navštívit babičku v sousední vsi a teď tlačí své kolo do kopce podél křížové cesty vinoucí se zanedbanými pastvinami. Až dorazí nahoru ke kapličce, chvílku si tam odpočine. Potom nasedne a užije si sjezd až před dům, kde bydlí se svou maminkou.

Mohla by jet po rovině údolím a vyhnout se v tom parnu docela úmornému tlačení bicyklu nahoru, ale cesta z kopce jí tu námahu vynahradí. Jela tudy už tolikrát, že zná každý výmol. Pokaždé je dole o něco rychleji. Ještě že to máma neví, určitě by jí vynadala.

Marie nespěchá, jde pomalu podél jednotlivých zastavení křížové cesty a u každého z nich chvílku postojí, vydýchá se, odhrne potem spleené vlasy z čela a prohlíží si obrázky Kristova utrpení.

Když se blíží k vrcholu kopce, zašlé a oprýskané obrázky začínají nabývat na působivosti. Pokaždé na ni doléhá tíha Spasitelovy oběti. Jenže dnes je ten pocit ještě silnější. Při pohledu na scénu přibíjení na kříž ovane Marii proud studeného vzduchu, až jí naskočí husí kůže. Najednou má pocit, že není sama.

Rozhlédne se okolo sebe. Z kopce je výhled do údolí, vidí Výtoň, vesnici, odkud před chvílí vyrazila. Očima přejíždí zvlněnou krajinu, zalitou temně žlutou barvou zrajícího obilí a suché trávy, údolí ukrývající zákruty řeky, jež nabízí v těchto dnech osvěžující koupání, i les, za kterým se krčí Hbity, její domov. Vzduch se tetelí vedrem, jinak je všechno naprosto nehybné, zmrazená scenerie vrcholícího léta. Marie nevidí nic, co by v ní mohlo vyvolat to podivné chvění. Přesto by přísahala, že cítí něčí přítomnost.

Po chvíli ale pocit chladu ustoupí žáru slunce a husí kůže se změní v přirozenější pocit ulepeného horka. Pokračuje dál a začíná se těšit do stínu na vrcholu kopce.

Nahoře se nachází malá kaplička, vedle ní nástěnka s vybledlými svatými obrázky. O kousek dál stojí altánek, který si tam postavili sami věřící nebo turisté, aby se ukryli před případnou nepřízní počasí. Marie se tady každý den schovává před sluníčkem a připravuje se na vzrušení z jízdy dolů po pěšině, která se po chvíli vnoří do lesa, kde začne to opravdové terénní dobrodružství.

Žádná kamarádka by s ní takhle dolů nejela. Popravdě řečeno, Marie vlastně žádnou kamarádku ani nemá. Vždycky si vystačila sama a vůbec jí to – na rozdíl od její maminky – nevadí. Je to drobná, tichá a nenápadná desetiletá holčička, jejíž nejčastější činností je zadumané pozorování dění kolem sebe. Černé oči pronikavě sledují okolí zpoza dlouhých černých vlasů, padajících do čela. Prázdniny tráví projížďkami po okolí, občas se zajde s ostatními dětmi vykoupat do řeky a každý den jede za babičkou, protože máma na ni nemá čas.

Teď tedy sedí na hrubé lavici v altánku, vnímá vůni rozpáleného dřeva a dívá se do kraje. Stále cítí něčí přítomnost, zdá se, jako by u altánu někdo byl, ale nikoho nevidí. Přichází další závan studeného vzduchu, daleko silnější než ten předchozí, tak silný, že se zachvěje zimou.

Přepadne jí tíživý strach, jako by ji něco přikovalo k lavici, nemůže se ani pohnout. Hrozně moc by chtěla jít domů, chce domů, zatíná své malé ručky v pěst a vši silou zavírá oči. Když je otevře, zírá na záblesk světla, které se jakoby odnikud rozlévá přímo u kapličky. Světlo je tak silné, že přebíjí slunce. Obloha se najednou zdá temná jako před bouřkou.

Světelná skvrna začíná zvolna měnit tvar a uprostřed se nezřetelně rýsuje jakási postava. Marie nedýchá, děs ji paralyzuje. Postava je průsvitná, světlo vyzařuje přímo z ní a vytváří okolo zářivou auru. Vysoká, štíhlá, krásná bytost s dlouhými zlatými

vlasý a celá v bílém; dívá se na ni a přitom září tím světlem, které oslepuje děsem.

Marie už ale hrůzu nevnímá, připadá si, jako by to všechno sledovala odněkud zpovzdáli a jako by na té dřevěné lavičce ani nebyla ona. Postava teď stojí přímo před ní a její planoucí modré oči promlouvají. Z úzkých, půvabných úst nevycházejí žádná slova, přesto vzduch naplňuje hromový hlas, kterým nadzemská bytost burácí své poselství. Zvedá se strašlivý víchř, celý altán se otřásá pod jeho poryvy. Všechno to trvá jen okamžik a zároveň celou věčnost.

A pak to náhle skončí. Marie sedí v altánu sama, hledí na zářivě bílou stěnu kapličky, cítí vůni dřeva a opět k ní doléhá cvrkot hmyzu v trávě a slabé hlásky dětí od řeky. Chvěje se a její zrychlený dech doprovází trhané vzlykání. Celé její drobné tělo se jen pomalu vzpamatovává z posvátné hrůzy, kterou právě prožilo, a ona cítí ostrou bolest, která se rozlévá po celém těle. Hlava jí třesť. Se slzami v očích se pokouší pohnout.

Sleduje odlesk slunce v paprscích výpletu zadního kola bicyklu, položeného v trávě před lavičkou. Volnoběh tiše cvaká a kolo se pomalu točí, zpomaluje, až znehybní docela, stejně jako Marie.

Stín kapličky se protahuje, jak slunce pomaloučku míří k západu. Na nebi krouží káně. Stín dravce přelétne po podupané trávě před altánem. Děvčátko sebou trhne a tiše zasténá. Zůstane však sedět, nehybně jako socha. Bílá stěna kapličky začíná dostávat nádech žluté, jak se připozdívá. Nebe získává tmavší odstíny a na obzoru se objevují malé průsvitné mráčky.

V okně altánu se vynoří hlava. Babiččin nasupený výraz zmiří, jakmile chytí vnučku za studenou ruku. Pohladí ji po slepených vlasech a pak řekne:

„Mařenko, co tady děláš? Všude tě hledám. Co se ti stalo?“

ČÁST 1

Kapitola 1

„To si nemůžeš na čtrnáct dní sednout ke kompu se třema knížkama a udělat z nich kompilát jako všichni ostatní?“ Petr se tvářil pobaveně, ale Milan v jeho očích zahlédl i náznak obdivu.

„Tak zaprvý, chci to udělat poctivě. A zadruhý, může se to hodit v práci. Možná se tam uvolní místo stálýho redaktora. Řekli, že jestli se osvědčím, mohl bych ho po škole dělat já. Tohle by mohla být dobrá reportáž, možná celej seriál.“

Milan nebyl na takové otázky připravený. Cestou na kolej si to už všechno hezky vybásnil a spolubydlící se mu teď vysmívá. „Víš co, někteří z nás nevidí svou budoucnost v akademický sféře, někdo by třeba taky rád dělal nějakou práci.“

„Buď v klidu, kámo, já jenom že sis vybral zrovna religionistiku. Chápu tvůj zájem o humanitní obory, ale co na tom proboha vidíš? Netušil jsem, že seš takovej pámbíčkář!“

„My budoucí učitelé občanské výchovy musíme mít rozhled ve všech společenských vědách.“ Milan se snažil o sebeironický tón, ale vyznělo to, jako by to myslel vážně.

„Jasně. Od všeho kousek a dohromady víte velký kulový,“ zakončil Petr.

Takovéto výměny názorů byly v jejich mikroskopickém pokoji na denním pořádku. Kluci spolu bydleli z vlastní vůle už třetím rokem. A kromě občasného škorpení si spolu rozuměli. Na pražské koleji Větrník by to ani jinak nešlo, protože rozměr pokojů docela slušně simuloval ponorku, takže ani k nemoci pojmenované po tomto plavidle neměli její obyvatelé daleko.

Milan se snažil rozpoznat, co si jeho kamarád skutečně myslí. Někdy měl problém s ironií, s níž jeho spolubydlící přistupoval ke všemu vyjma své vlastní odbornosti. Petr studoval historii a rád by pokračoval jako doktorand. Ovšem to by musel trochu omezit flámování a koukání na filmy stažené z internet-

tu. Byl to vysoký, štíhlý mladík s pomalu, ale jistě postupujícími kouty na čele a extrovertním chováním. Oblékal se jako asi všichni podobní študáci – tedy ve stylu nezávislý alternativec. Díky rozmáchlé gestikulaci a hlasitému projevu byl vždy automaticky středem pozornosti.

Milan byl menší, méně nápadný, neustále si upravoval brýle na nose a trochu se hrbil. Na rozdíl od Petra, který si na svém na první pohled zanedbaném vzhledu dával velmi záležet, čímž se příliš neodlišoval od nagegovaných chlapců v nažehlených tričkách, Milanův zevnějšek prozrazoval neochotu věnovat něčemu takovému pozornost. Od gymplu sice shodil vojenské kapsáče a nahradil je džínami, mikin s kapucí v neurčitých barvách se však vzdát nedokázal.

Studoval učitelství. Lidi, kteří ho trochu znali, ho měli většinou rádi, protože se s ním dobře povídalo (to oceňovaly zejména spolužačky), byl nekonfliktní typ, a navíc byl vždycky ochotný podělit se o poznámky. Ti, kdo ho naopak příliš neznali, si asi ani nevšimli, že existuje.

Možná to byly ty protichůdné povahy, které jim umožňovaly sdílet omezený prostor a neomezený nepořádek. Teď se oba váleli na svých neustlaných postelích a probírali Milanovu diplomku.

Milan si ze všech možností vybral religionistiku. Téma znělo: *Privátní zjevení svatých v kontextu postmoderní společnosti se zaměřením na situaci ve středoevropském náboženském prostoru, ilustrované terénním výzkumem konkrétního případu.*

„Co tohle všechno má být, netuším. Ale jedno vím jistě. Terénní výzkum znamená, že budeš muset někam do terénu!“ vydedukoval Petr po několikaveršinném studiu dokumentu, a započal tak výše zmíněnou výměnu názorů.

Po jejím skončení oba mlčeli a koukali do stropu. Milan přemýšlel, jestli neudělal chybu. Petr má pravdu: tahle diplomka znamená víc práce než jiná témata. Bude muset nastudovat množství pramenů a následně prozkoumat nějaký případ zje-

vení. Jinými slovy, handrkovat se do nějakého zapadákov a zpovídat místní velebníčky a kostelní báby. Vzhledem ke skutečnosti, že byl zapříšáhlý ateista, nevěděl o nějakých zjeveních vůbec nic. Tedy ne více, než se dozvěděl z několika hollywoodských hororů, které s Petrem na pokoji shlédli.

Na druhou stranu práci povede docent Spurný. A docent Spurný, to je dobrák od kosti. Ten se svým diplomantům věnuje už z toho důvodu, že na religionistiku jich nikdy není moc.

A pak je tady významný bonus v podobě reportáže pro týdeník *Fokus*. Jako externista tam Milan občas píše články, což mu hodí nějakou tu korunu kapesného. Teď když mu studium pomalu končí, by bylo dobré přeskočit tu fázi, kdy je člověk nezaměstnaný, a přejít plynule do profese, která by Milana bavila, což se o učitelství říct nedalo. Během pedagogické praxe se o sobě dozvěděl, že není schopný zjednat si pořádek ve třídě, natožpak rozjívěné děti něco naučit. Novinařina ho lákala víc.

Jenže je rozdíl mezi krátkým článkem psaným od stolu a reportáží z terénu, jak mu sdělil šéfredaktor. Místo by se pro něj možná našlo, ale musí se osvědčit.

Doba poflakování na škole tak jako tak pomalu končí, přemítal Milan. Už brzy bude muset opustit režim, kdy jde do školy jen na ty přednášky, které ho zajímají, a jen na ty semináře, které jsou povinné. Vzhledem ke skutečnosti, že už studuje sedmým rokem, je načase vrhnout se do víru kapitalismu, začít si na sebe vydělávat a platit daně.

Táhlo na pátou hodinu a venku se začínalo stmívat. Mrzlo a sněžilo a kluci začali přemýšlet, co s načatým večerem. Po chvíli dohadování se shodli na tom, že jediné východisko z podvečerní nudy, nepočítáme-li poctivé studium odborných textů, je zajít na pivo do nedaleké hospody.

ψ

Docent Spurný byl asi šedesátiletý zanedbaný muž, který měl i navzdory tlustým brýlím problém rozpoznat psaný text nebo lidi, s nimiž mluví. Chvilí na Milana zmateně mžoural, ale nakonec ho poznal.

„Ahoj Milane, tak jak ses rozhodl? Budeš to psát u mne?“

Tyká mi, to je dobrý znamení, pomyslel si Milan. „Asi jo, pane docente. Ale chtěl bych si o tom promluvit, abych věděl, co to obnáší a jak by měl vypadat výstup toho psaní. Z názvu mi to totiž není úplně jasné.“

„No ten název, to je jen takový úzus, to nemusíš brát doslovně. V zásadě jde o to, aby v té práci byl popsán význam a dopad soukromých zjevení na náboženskou víru, v našem prostoru tedy katolické křesťanství, a potažmo na místní komunity jako celek. Taková událost má většinou různé dopady, může zvýšit třeba počet konvertitů a tak podobně. Bylo by vhodné popsat taky pohled...“

„Počkejte, já si to musím začít psát!“ přerušil výklad Milan a začal zmateně prohrabovat batoh. Po chvíli vylovil diář, úspěšně našel i propisku a začal si dělat poznámky.

„... bylo by dobré, kdyby tam byl popsán přístup katolické církve k takové události,“ dokončil myšlenku pan docente.

„Tohle by tedy mělo být obsahem teoretické části?“ dotazoval se Milan.

„Ano, tady by mělo být nějaké shrnutí toho, co se děje, když má někdo zjevení nebo vizi. Soukromé zjevení je obecný fenomén, v křesťanském výkladu jsou to události, které nemají vliv na celou církev, nejsou obecně závazné, dá se tedy říct, že jde o takovou neoficiální, osobní záležitost. Ale nechci, abys tam psal jenom nějaká strohá fakta, Milane, měla by tam být také analýza dopadu na místní komunitu.“

„Jako že se to rozkřikne a všichni pak začnou chodit do kostela?“

Spurný se usmál. „Ono se to rozkřikne vždycky, jinak bychom se o tom nedozvěděli, ale že začnou všichni hned chodit

do kostela, to bych netvrdil. Většinou se však na místo začnou sjíždět věřící z blízkého i dalekého okolí a z místa zázraku se stane poutní místo. Já bych chtěl, abys popsal také ten spirituální dopad, to se přece nemusí projevovat jenom zvýšenou návštěvností kostela.“

„Rozumím,“ odvětil Milan a pomyslel si: O čem to proboha mluví?

„No a potom je také zajímavé sledovat, jak se k tomu staví profesionálové neboli církev. To by tam taky mělo být uvedené.“

„Takže popsat, jak to vyšetřují?“

„Ano, ustaví se komise a ta sleduje oficiální postupy.“

„Aha...“ Milan horečně zapisoval do diáře. „A co ta praktická část? Mám něco zkoumat v terénu? Mám najít nějaké místo zjevení a vyzpovídat svědky, chápu to dobře?“

„Chápeš to dobře, Milane. Ono to souvisí i s tou teoretickou částí, tam můžeš své poznatky konkretizovat. Bylo by užitečné, kdybys strávil nějaký čas v místě zjevení a popsal, co se tam stalo a jaký vliv to má na konkrétní lokalitu, konkrétní lidi a konkrétní projevy spirituality.“

Skvělý, hlavně že ty jsi děsně konkrétní, řekl si Milan v duchu. „Dobře, ale poradíte mi, kam bych se mohl podívat? Aby to nebylo někde v Polsku. To by bylo trochu z ruky.“

„Počkej, já se tady podívám, někde jsem si to tu napsal...“ začal Spurný roztržitě prohledávat stohy papíru na svém stole. Ty papíry zabíraly většinu prostoru jeho malého kabinetu, který kromě stolu a docentovy židle obsahoval už jen poličku na knihy (a na další volně poházené papíry) a druhou židli, na níž teď seděl Milan a z níž po jeho příchodu Spurný také pár listů „uklidil“ zpátky na svůj stůl, čímž dokonale završil entropii svého systému práce s informacemi.

Během těch deseti minut, kdy Spurný bagroval své papírové království, studoval Milan poznámky a snažil se představit si objem práce, která ho čeká. Protože ale o žádném z hlavních bodů v diáři nevěděl zhora nic, usoudil, že to tak lehce neod-

hadne. Tušil, že toho nebude málo. A ten terénní výzkum taky asi nebude úplně zadarmo.

„Tady to mám. Případy zjevení v posledních letech v okolí. Většinou mariánská zjevení. Pojď se podívat, Milane.“

Milan se zvedl ze židle a nahlédl docentovi přes rameno. Velkým, kostrbatým písmem napsané čtyři letopočty doprovázené nečitelnými klikyháky.

„Koukni: v roce 1991 je tady Slovensko, vesnice Litmanová. Dvě holčičky se tam schovaly do seníku a zjevila se jim Panna Marie. Teď tam je poutní místo, zjevení se tam opakovala několik let, ty holky tam chodily, s nimi celá procesí poutníků a Panenka Marie jim předávala poselství.“

Pak tady, to je taky Slovensko, Dechtice, rok 1994. Celkem sedmi dětem se tam postupně zjevila Panna Marie. Nejdříve jednomu chlapci v lese, potom postupně několika dalším. Zjevení pořád pokračují.

Dále Německo, 1999, to je docela nedávno. Zjevení Panny Marie v Marpingenu se opakuje už asi sto let, tohle poslední se událo třem místním ženám.

A jako poslední tady mám napsaný případ od nás z roku 2000. Výtoň na Šumavě, jedna holčička tam viděla anděla.“

„Super! Tak to je fajn, to je v Čechách, to bych si asi vybral,“ vyhrkl Milan. Už si začal představovat cestu vlakem někam do Tater. I když, třeba by si tam někde mohl zalyžovat... Ale to může na Šumavě nakonec taky.

„Já nevím, Milane. Pokud je mi známo, tak tam to církev snad ani nezačala pořádně vyšetřovat a nějak to zamrzlo. Zjevení ustala, to dítě také někam zmizelo. Ale poutníci tam jezdí, i z Německa a z Rakouska.“

„Mně se to docela zamlouvá. Třeba právě proto, že to není tak dávno, z toho může vzejít něco zajímavého,“ řekl Milan, který se už viděl na Šumavě.

„Jestli si myslíš, že tě to bude zajímat, mně to nevadí. Diplomka je docela náročná věc, takže je důležité, aby tě bavila.“

Vezmi si tyhle poznámky, zkus si o těch zjeveních něco zjistit a pak mi řekni, jak ses rozhodl. Stejně se budeme vídat častěji – doufám, že budeš konzultovat dílčí výsledky své práce.“

„Dobře, popřemýšlím o tom a dám vám vědět. Zkusím si o tom něco přečíst.“

Milan sklapl diář, vzal si nečitelný papír od mžourajícího docenta, rozloučil se a vyšel z kabinetu. Před katedrou společenských věd narazil do spolužačky, zapovídal se, pozval ji na kafe a do večera už si na diplomku ani nevzpomněl.

Během několika dní se dostavil únor a zkouškové období se začínalo připomínat i otrlým harcovníkům, za něhož se považoval. Místo zkoumání náboženských jevů tu byly neodkladnější záležitosti ve formě zápočtů a zkoušek, které mu chyběly k tomu, aby se vůbec mohl přihlásit ke státnicím.

Milan s Petrem si tedy prožili na koleji pár hektických týdnů, kdy lampičky svítily celou noc až do rána. Teprve pak je oba mladí muži zhasli, šli se umýt do sprch, společných pro celé patro, oblékli si něco slušnějšího na sebe a vyrazili do školy s touhou doplnit další zářez do svých vysokoškolských indexů.

Na diplomku v tom shonu Milan docela zapomněl. Ležela mu sice někde hluboko v hlavě, ale byla schovaná mezi dalšími povinnostmi, na které je spousta času, spolu se svatbou, dětmi a hypotékou na barák.

Kapitola 2

„Tak já jdu. Mějte se tu hezky,“ rozloučila se Helena.

Žádný bujarý večírek, bouchnutá lahev šampaňského, dokonce ani kytky. Ne že by očekávala něco z výše uvedeného, ale takhle si to také nepředstavovala.

Na druhou stranu se kolegům nemohla divit. Její náhlé a pro mnohé nepochopitelné rozhodnutí odejít devalvovalo všechny ty dlouhé roky práce v téhle partě. Marně ji prosili všichni

spolupracovníci i nadřízení. Ani šéf odboru, nabízející slušný příplatek nebo vlastní kancelář, ji nezlomil. Nedokázala to unést. Musela pryč.

Poté co se vrátila z Moravy, už to dál nešlo. Nebylo na světě člověka, který by jí pomohl. Snažila se přesvědčit samu sebe, že za ta léta pomohla tolika lidem, ale ta druhá myšlenka byla stokrát silnější: některým už pomoci nedokázala. Uvědomila si, že by nevydržela ani o jednoho víc. Když vkročila do kanceláře, byla tam tma. Cítila, jak se válí nad hlavami lidí a proudí mezi stoly, ale nikdo jiný ji nevnímal, jen ona.

Nenašla v sobě sílu začít pracovat na něčem novém, jen nemslyšně protahovala rozpracované, i když stejně jako ostatní věděla, že tady už víc udělat nejde. Když se ocitla na samém dně, uvědomila si, že jí zbývá jen tolik energie, aby se zvedla, zašla za šéfem a oznámila mu, že končí.

Kolegové vůči ní necítili nenávisť, každý z nich její pocity vnitřně chápal, ale přesto se nemohla zbavit dojmu, že její předčasný odchod berou jako zradu. Kdo ji nahradí? Jak najdou někoho s tolika zkušenostmi? Nevyřčené výčitky, pohledy upřené k zemi, trapné, hmatatelné ticho.

Ani Martin s Petrem nenašli odvahu rozloučit se, jak se patří. Kluci, s nimiž tenkrát nastupovala plná ideálů. S oběma si zažila i nějaké ty avantýry, člověk dělal spousty hloupostí, aby z hlavy vymazal ty strašlivé obrazy, ale stejně to nepomáhalo, i když byli mladí a tvářili se, že je nic nezlomí. Mezitím zestárli, oba mají rodiny, jen Helena zůstala sama.

Když vyšla z budovy, zatočila se jí hlava. Cítila, jak z ní padá tíha situace i odsloužených let. Hned vzápětí jí ale začalo docházet, co udělala. Zachovala se správně? Chvilku postávala před vchodem a bojovala s nutkáním vrátit se, všem se omluvit a sednout si za svůj stůl. Pak se zhluboka nadechla a šla na tramvaj.

Cestou začala plakat. Slzy jí tekly po tváři a ona nevěděla, jak je zastavit. Uvědomila si, že někteří spolucestující si toho všim-

li, proto na nejbližší zastávce vystoupila a radši se vydala domů pěšky. Chladné počasí nebylo na procházku zcela ideální, ale to jí nevadilo. V malém, ošklivém parčíku si sedla na lavičku a sledovala hustou dopravu, kterou těch pár nahých stromů nedokázalo odstínit. Nemyslela na nic.

Zvedla se až v okamžiku, kdy se třásla zimou. Uvědomila si, že tady proseděla téměř dvě hodiny, a zamířila domů. V tramvaji bylo teplo.

ψ

Když jsem se poprvé zamyslel nad tématem své diplomové práce, chápal jsem je jako izolovanou záležitost, vzácný jev, prožívaný výjimečně obdařenými lidmi.

Takto ohraničené chápání termínu zjevení do jisté míry ve své práci zachovám, protože jen tak bude možné zaměřit se na konkrétní případy a vyvodit dostatečně vypovídající závěry. Přesto si na úvod svého pojednání dovoluji několik poznámek.

Soukromá zjevení patří do rozsáhlé množiny duchovních prožitků, které jsou vcelku běžnou součástí života řady lidí. Toto tvrzení, jakkoli může znít nadneseně, si lze ověřit při každé návštěvě knihkupectví.

Přestože je naše země často popisována jako „bašta ateismu“, jde pouze o optický klam. Náš ateismus je více než cokoliv jiného synonymem odporu proti formalizovaným strukturám oficiálních církevních organizací. Zmiňovaná procházka mezi regály s knihami nás usvědčuje z neustálého hledání duchovního přesahu našeho světského bytí.

Mystika. Lidová magie. Náboženství. Duchovní literatura. Křesťanství. Buddhismus. Islám. Pohanství. Okultismus. Tarot. Věštění. Biblické apokryfy. Satanismus. Pod každou kategorií můžeme vybírat z několika svazků, možnost volby je takřka neomezená. Pokud je náboženstvím moderního člo-

věka rozum, jak je možné, že podobná literatura vychází v takovém množství?

Zjevně existuje nějaké duchovní puzení, které nás nutí hledat vyšší rozměr. Něco, co nás přesahuje.

Podíváme-li se tedy na soukromá zjevení pod tímto úhlem a odhlédneme-li od extrémních případů (kterým se nicméně budu věnovat na následujících stranách), naskytne se nám obraz lišící se od zažitého vnímání. Duchovní prožívání, včetně situace, kdy k věřícímu určitým způsobem „promlouvá“ objekt jeho víry, není ničím neobvyklým.

Důvodů, proč se může takové tvrzení zdát překvapivé, je několik. Češi jsou ve své víře vzhledem k obecnému společenskému klimatu tajnosnubní. Přiznání víry může snadno vést k odsudkům. Duchovní život je chápán jako soukromá záležitost, o níž se nehodí diskutovat na veřejnosti.

Většina věřících v této zemi se navíc hlásí k římskokatolickému křesťanství, které termín soukromá zjevení stvořilo a podtrhává právě adjektivum „soukromý“ jako označení zážitku, jenž je určen pouze jeho příjemci.

Milan s grácií klavírního virtuóza dotukal na klávesnici poslední slovo a spokojeně si prohlížel první stránku své diplomky. Se zvláštním zalíbením se kochal jednou větou, která se mu opravdu povedla.

Takhle má vypadat český akademický styl. Proč psát jednoduše, když to můžeme šroubovat přes vznešeně znějící cizí termíny? Proč se vystavovat riziku, že někdo prokoukne banalitu našeho sdělení? Ne, raději vytvoříme slovní kamufláž, aby pro verbální stromy nebyl vidět řídký myšlenkový les. Milana tento přístup sice iritoval, teď si ale užíval pocit, že to také umí.

S úsměvem na rtech proto větu doplnil o další cizí slovo a výsledek si nahlas zarecitoval: „Náš ateismus je více než cokoli jiného synonymem odporu proti formalizovaným

strukturám, reprezentovaným oficiálními církevními organizacemi.“

ψ

Nebyla moc vysoká, snad proto si připadala silnější, než ve skutečnosti byla. Měla krátké černé vlasy, kterým ovšem poslední dobou musela pomáhat barvou, aby zakryla šediny. Její krásné, světle šedé oči dokázaly přitáhnout pozornost každého, kdo o ně zavádil.

Ale teprve když Helena promluvila, projevilo se pravé kouzlo její osobnosti. Měla sytý, melodický hlas. Stačilo pár slov, a dokázala si získat důvěru posluchače. Dokonalá výbava pro její povolání.

Zdálo se, že její charisma zapůsobilo i na makléře, který teď seděl naproti ní v malé kavárně v centru Prahy. Mladíka ve špatně padnoucím obleku, který to zjevně přeháněl s gelem na vlasy, rychle opustila prefabrikovaná sebevědomá výřečnost a místo chrlení nabídek okouzleně naslouchal požadavkům.

„Takže by to mělo být někde na samotě? Bez elektřiny a tak? Rozumíme si?“

„Nemusí to být poustevna,“ usmála se Helena. „Může to být někde na vsi, ale nemělo by tam být moc lidí. Hlavně aby tam byla příroda. To je jediné, co po vás chci: relativní klid a přírodu.“

„Preferujete nějakou konkrétní lokaci?“

„Víte, že je mi to jedno? Hlavně to nesmí být v Praze,“ podívala se na rušnou ulici. „Chci odtud pryč.“

„Oukej, já se na to podívám a zašlu vám nějaké tipy po mailu. Do toho rozpočtu se snad vejde, určitě se za tu cenu dá pořešit něco pěkného. Žádný luxus, ale o to vy asi ani nestojíte, že?“

„Ne. I když, možná ještě jedna věc...“

„Jsem jedno velké ucho, hehe,“ zašklebil se žoviálně mládenec a Helena se začala těšit, až tahle schůzka skončí.

„Bylo by fajn, kdyby bylo možné zařídit si tam ateliér. Aby tam byla aspoň jedna místnost, která by byla trochu prostornější a bylo tam dost světla.“

„Vy jste fotografka?“

„Nejsem. Ráda maluju.“

Kapitola 3

Helena seděla ve své miniaturní kuchyni. Výhled z okna v desátém patře vyplňovaly šedivé paneláky pražského Chodova, úplně stejné jako byl ten, v němž se nacházel její byt. Vlastně to nebyla ani kuchyň, byl to pouhý kuchyňský kout, plynule přecházející v obývací, pracovnu a ateliér v jednom. Zbytek bytu obsahoval už jen malou ložnici a ještě menší předsíňku.

Podtrženo a sečteno, nebyl to žádný luxus, ale přesto to byl její domov. Skoro třicet let. Teď se ho chystá opustit a vrhnout se do neznáma. Snažila se vyznat ve svých pocitech.

Nebyla to lítost; spíše jemné vzrušení z nadcházejícího dobrodružství, smíšené s obavami ze stěhování. Nejhorší byl ten prázdný horizont, jehož konec nedohlédla. Pořád ještě neměla představu, kam půjde.

Vstala, položila hrnek s čajem na kuchyňskou linku a začala přecházet mezi místnostmi. Stěny byly poseté obrazy, další plátna stála opřená o zeď. Bez malování bych odešla daleko dříve, uvědomila si. Prostor byl tmavý, jak temné barvy absorbovaly světlo. Nezúčastněný pozorovatel by při pohledu na tahle dílka hovořil o abstrakci, ale Helena v nich viděla všechno: postavy, děje, pocity. Byly to vězeňské cely, kam zamykala svou úzkost. Fungovaly dokonale.

Kdysi dávno uspořádala malou výstavu v nenápadné kavárně a pozvala své kolegy. Když si vzpomněla na jejich bezradné výrazy, musela se znovu pousmát. Martin ji tenkrát žertem nazval kněžkou pekel. Řekla mu na to, že chrličie gotických

katedrál měly podobu démonů právě proto, aby stavbu chránily před zlými mocnostmi. Stejně to nepochopil. Měla by prý namalovat něco veselého.

To je přesně to, co chci, říkala si teď v duchu při pohledu na svou soukromou galerii. Možná by se všech těch obrazů měla zbavit a začít úplně znovu. Chvíli o tom přemýšlela, ale věděla, že by neměla sílu se s nimi rozloučit. Stejně by je nikdo nechtěl, povzdychla si a sedla si k chladnoucímu čaji.

Začala se znovu probírat nabídkami, které jí poslal realitní makléř. Cena všech nemovitostí se vešla do částky, kterou jí nabídl za odkoupení bytu. Suma to nebyla nijak závratná a podle toho také vypadaly obrázky chalup a domečků. Oprýskané fasády ale Heleně nijak nevadily, vždycky se jí líbily domy, z nichž bylo poznat, že v nich bydleli opravdoví lidé, kteří tu zanechali něco ze svých životů.

Chtěla netečný beton vyměnit za kámen, z něhož bude proudit nějaká energie. Okna, kterými se každé ráno podívá ven, nemusí být plastová, ale mělo by to za nimi vonět trávou a hlínou – a trávou a hlínou by jimi měla rovněž vidět. A taky stromy, květiny, pobíhající psy a kočky a hrající si děti, a klidně i nějaké auto ať tudy projede, jen jich nesmí být tisíce a nesmí okupovat všechno volné místo, které ještě zbylo.

Když přestala snít a vrátila se do reality, začala s chladnou hlavou posuzovat všechny nemovitosti. Z výběru hned vyřadila ty, kde byla uvedena nutnost rekonstrukce. Něco by si asi byla schopná obstarat sama, ale nerada by trávila svůj čas kopáním kanalizace nebo něčím takovým. Na stolku zůstaly čtyři nabídky.

Vzala do ruky tužku a nakreslila tabulku, kde každý sloupec patřil jedné chalupě. Do řádků napsala své požadavky. Pak vybarvila políčko pokaždé, když dům obstál v jednotlivém kritériu. Za deset minut znala papírového vítěze. Zbývalo zjistit, jestli obstojí i ve skutečnosti.

Pro účely této práce je vhodné rekapitulovat případy zjevení, které vstoupily ve všeobecnou známost. Nebudeme se zabývat proslulými Lourdami ani Fátimou. I tak můžeme narazit na jiné zajímavé události, které nám dají jistou představu o jevu, jímž se chceme zabývat.

Dobře poslouží příklad zjevení Panny Marie v šedesátých letech v Garabandalu ve Španělsku. Dne 18. června 1961 tam čtyři děvčátka utíkala na kopec za svou rodnou vsí. Před chvílí ukradla jablka ze stromu místního učitele a chtěla si je někde ve skrytu sníst. Když děti našly příhodné místo ve stínu borovic, začaly si na plodech pochutnávat.

Pak se ozvalo jakési zahřmění a všechna za spáchanou krádež pocítila stud. Jedna z dívek se najednou dostala do zvláštního stavu: v extázi zvrátila hlavu k nebi a celá ztuhla. Zbylé tři děti dostaly strach a začaly utíkat do vesnice, ale po chvíli se extáze zmocnila i jich. A uviděly anděla oděného do jasného světla. Vzal na sebe podobu devítiletého chlapce, ale děti věděly, že to byl sám archanděl Michael. Po chvíli zmizel a rozechvělé děti zamířily rovnou do kostela.

Další dny se na místo vracely a modlily se. Třetí den se anděl objevil znovu a začala série zjevení, při nichž dívky upadaly do stavu extáze. To už je sledovaly zástupy věřících, protože zpráva o zázraku se rychle roznesla. Po několika dnech Michael k dětem poprvé promluvil a sdělil jim, že druhého července se jim zjeví sama Panna Marie.

Opravdu přišla, zjevila se ve světle za doprovodu dvou andělů. Nad trojicí se vznášelo Boží oko v trojúhelníku. Takto se Panna Marie zjevovala dívkám celé čtyři roky. Za tu dobu světu jejich prostřednictvím předala několik proroctví.

Jejich obsah byl jasný: lidé se musí změnit. Musí činit pokání, modlit se, zpovídat a především být dobří, neboť kalich se již naplňuje. Pokud se svět nezmění, přijde trest. Bůh sešle varování, nebo bude jako oheň, který pocítí všech-

ni lidé na světě. Později Marie předpověděla velký zázrak, který přesvědčí i nevěřící, a tento zázrak přijde do jednoho roku po varování. Následovala plastická vidina podmíněného trestu za to, že lidé nechtějí varování uposlechnout. Vizionářky nesměly prozradit podrobnosti trestu, ale bude se jednat o něco tak strašného, že si to nedovedeme představit. Bude to hroznější než války nebo revoluce, bude to trest seslaný samotným Bohem, hrůznější než smrt.

Milan si po sobě přelouskal výsledky dvouhodinové seance u počítače. Popravdě řečeno, nebyl z toho vůbec moudrý. Poselství jsou nejasná a nechávají velký prostor k interpretaci. Další zdroje ale potvrzovaly podobné schéma také u jiných případů. Jde o předzvěst apokalypsy, druhého příchodu Krista, jemuž předchází velká bitva dobra a zla, konec časů.

Marie zvěstuje, že konec už se blíží, a přitom podává zprávu o tom, že za ty z nás, kteří si to zasloužíme, bude bojovat. V jednom z proroctví, zjevených jistému knězi v sedmdesátých letech minulého století, Marie říká:

„Jsem strašná jako vojsko sešikované k boji, neboť mým úkolem, Pánem mi svěřeným, je zvítězit nad satanem, rozdrtit hlavu starého hada, spoutat nestvůrného starého draka a uvrhnout ho do ohnivé propasti, svést zápas a potřit Antikrista a připravit druhý Ježíšův příchod, který mezi vámi obnoví své slavné království. To je můj plán.“

Tak dost, řekl si Milan. Aniž text uložil, zavřel okno editoru, vypnul počítač, oblékl si bundu a šel se projít.

Venku se zhluboka nadechl studeného vzduchu. Hlava mu třesla. Pročítání mystické literatury ho spíš mátl, než aby mu pomohlo v orientaci. Nebyl schopen zachytit podstatu, kterou by mohl do své práce promítnout. Nevěděl, co je důležité a co nikoli.

Možná by měl začít z jiného konce, vydat se ven, potkat lidi, mluvit s nimi. Měl by se co nejdříve vypravit do terénu.

ψ

„Tady máte klíče. Až pojedete přes Krumlov domů, tak mi je vrátíte. Uvidíte, jak se vám tu bude spát a tak,“ mladá žena jí podala svazek s přívěskem ve formě umolousané plyšové veverky.

„Opravdu vám to nebude vadit?“ ujišťovala se Helena.

„Určitě ne, vždyť tady není ani co ukrást! Já se tady teď zdržuju nerada, babička umřela nedávno a všechno mi ji tady připomíná. Budu ráda, když se to co nejdřív prodá,“ ubezpečovala ji majitelka chalupy, zatímco nasedala do otlučeného peugeotu.

Helena se dívala za odjíždějícím autem a žmoulala v ruce veverku. Pak se otočila a znovu pohlédla na štít stavení. Tohle by mohlo být ono! Jarní sluníčko se odráželo v oknech tak silně, že si musela zastínit oči dlaní. Pálené tašky na střeše ještě svítily novotou, vyměnili je před rokem. Pod střechou veliká půda osvětlená novými střešními okny – to bude ateliér! V přízemí dva pokoje, plochou odpovídající Heleninu pražskému bytu. A přes dvorek malá stodola, do níž se vejde auto. Místnosti potřebovaly vymalovat a bylo v nich docela vlhko, ale jinak to šlo.

Chvíli se rozhodovala, jestli se vrátí dovnitř a znovu prozkoumá celé stavení, ale počasí ji donutilo zamknout dveře a vydat se na prohlídku okolí.

Ještě než sem zamířila, přečetla si o Výtoni něco na internetu. Text o malebnosti tohoto koutu země rozhodně nepřeháněl. Líbilo se jí tady. Obyčejná vesnice, která nijak nevybočuje, snad jen tím údajným nadpřirozeným zjevením a s ním spojeným rozvojem cestovního ruchu. To byla Helena ochotná tolerovat – nedokázala si představit, že by se tohle místo hemžilo turisty víc než Praha. Zjevení jí z míry nevyvádělo, nepokládala se

za věřícího člověka a brala to jako místní zajímavost, něco ve smyslu smrtky na pražském orloji nebo brněnského draka.

Přesto ji něco táhlo vzhůru po křížové cestě až na vrchol Svátého Tomáše. Nahoře se posadila na práh dřevěného altánu vedle staré kapličky, která se jí zamlouvala daleko více než nový, modernisticky hranatý kostel. Nádherné místo, řekla si pro sebe. Tady může celé dny vysedávat a dívat se do kraje. Výhled potvrdil, že je to místo na procházky jako stvořené: viděla údolí i kopce, lesy, pastviny i pole. Tady by snad mohla přijít na jiné myšlenky.

Rozhodla se, že to hned vyzkouší. Rozhlédla se okolo, jestli je sama. Potom zavřela oči a opřela se o stěnu za svými zády. Cítila na tváři teplo slunečních paprsků, zhluboka vdechovala voňavý vzduch a poslouchala šum krajiny. Trpělivě čekala, co se stane. Takhle meditovala dlouhé minuty a každému, kdo by ji snad v tomto okamžiku zastihl, by připadalo, že spí. Jenže i když vlastně na nic nemyslela, někde vzadu, v nějakém zasutém koutu její mysli, to pomalu začalo vrít. Obrazy, pocity a vzruchy se začaly probouzet a proudit do jejího prázdného vědomí.

Přestala vnímat červenou mlhu, kterou slunce kreslilo přes oční víčka. Ocítla se v černofialovém prostoru a nebyla tam sama. Okolo ní se pohybovaly bytosti vydávající šeptavé, nerosozumitelné zvuky. Cítila, že jsou jich desítky. Byly pod ní a vznášely se jí nad hlavou, vysílaly k ní úzkost a strach. Celým tělem vnímala, jak se k ní vztahují a prosí, aby jim pomohla. Cítila vlhký, naslédle páchnoucí vzduch. Zvuky byly čím dál zřetelnější, šepot zesiloval, až zněl jako řev a ona na tváři vnímala vzduch vířený těly přízraků.

Rychle otevřela oči a hledala něco, co ji zakotví zpět v realitě. Zastavila se pohledem na topolech nad řekou a vydechla. Za pár chvil byla zase zpátky na kopci a vnímala přírodu kolem sebe. Ne, takhle rychle to přece jen nepůjde.

Děsilo ji to. Připadala si naprosto bezbranná, neschopná brá-

nit se svým myšlenkám. Přitom až donedávna dokázala spokojeně žít, navzdory tomu, s čím přicházela dennodenně do styku. Jednou už přece našla způsob, jak s tím bojovat.

Začalo to nedlouho poté, kdy zahájila svou kariéru. Strašilo ji to nejdříve ve spánku, byly to ostré, jasné obrazy, které nešly smazat. Potom ji začaly pronásledovat i ve dne. Když byla v koncích, objevila magickou moc malování.

To, co se jí vyrojilo v hlavě, zamkla do symbolů, které přenášela na plátno. Sny se stále vracely, ale časem bledly, až postupně vyvanuly docela. Brzy je sice nahradily jiné, ale Helena věděla, že zná způsob, jak s nimi bojovat. Stačilo jít koupit nové plátno.

Jenže to, co teď znovu prožila na kopci, zatím nedokázala porazit. Bylo to něco jiného, co zamknout nedokázala. Byl to důvod, proč utekla.

Kapitola 4

Milan si v polospánku přehrával filmovou scénu nazvanou „Na vesnickém nádražičku zastaví vlak“. Detailní záběr na zpomalující kola soupravy. Slyšíme, jak se za sykotu unikajícího vzduchu otevírají dveře vagonu a na nástupiště zalité jarním sluncem dopadne nejprve jedna a posléze druhá pohorka. Stříh, další záběr ukazuje sošného mladíka s krosnou na zádech. Nasadí si kšiltovku a rozhlédne se okolo sebe. Další záběr ukazuje, co se před hrdinou rozprostírá: vesnička s hezkým barokním kostelíkem, hřbitůvek, nad tím vším svatý kopeček s kapličkou. Pak vidíme mladíkova záda, která se nám pomalu vzdalují, jak náš hrdina stoupá do mírného svahu směrem k návsi.

Z klimbu ho probudil průvodčí. „Zastávka Výtoň na Šumavě!“ zařval na celý vagon, který byl ovšem kromě Milana prázdný.

Lokálka zastavila uprostřed ničeho: oprýskaná modrá cedule a několik betonových panelů obrůstajících trávou. Při vystupování si málem vymkl kotník a zavrával. Když vláček zmizel z dohledu, podíval se na oblohu. Hustá, tmavá mračna visela nízko nad jeho hlavou.

Kousek za zastávkou našel rozbitou asfaltku. Jediná známka civilizace, ta musí vést do Výtoně. Naštěstí měl u sebe turistickou mapu. Začal zjišťovat, kterým směrem se vydat. Jak tam tak stál a bojoval s archem mapy, začalo poprchávat. Po pár minutách, kdy kráčel po asfaltce, už lilo. „To nám to hezky začíná,“ neodpustil si.

Rozhlížel se kolem zpoza kapuce větrovky. Tady se před několika desítkami let rozkládaly pastviny, někde mezi kmeny smrků možná chátrají poslední zbytky stavení. Tenhle kout republiky zdivočel a zarostl stromy díky komunistům – a teď je právě proto vyhledávaným cílem turistů. Jak ironický výsledek diktatury.

Z vlakové zastávky to byly do Výtoně necelé tři kilometry. Milanovi to připadalo delší, většinu cesty šel po asfaltce obklopené hustým lesem a neviděl moc před sebe. Po celou dobu ho neminulo ani jedno auto, což v něm vzbuzovalo chmurné myšlenky o zemi nikoho.

Vesnice se ukázala zničenou, vyšel ze zatáčky a uviděl první stavení. Pak spatřil i ceduli se jménem obce a hned za ní další, barevnější vývěsku se jménem penzionu, který si pro svůj pobyt zamluvil. Jmenoval se *U Anděla*.

Procházel Výtoní a snažil se nasát místní atmosféru. Moc se mu to nedařilo. Počasí bylo nepříjemné a celé místo bylo tak nějak mrtvé. V penzionu se měl hlásit až za hodinu. Ze všeho nejdříve by si sedl do nějaké kavárny a tam to přečkal, jenže to nebylo tak jednoduché. Prošel okolo dvou hospod a jednoho bufetu, ale všude měli zavřeno. A rozhodně to nepůsobilo dojmem, že si personál jenom na chvíli odskočil. Aspoň že vedle bufetu stála zastřešená lavice, kam se mohl uchýlit před deštěm.

Přesně na čas zazvonil na zvonek penzionu. Byl to nový dům postavený za přirozenou hranicí původní osady, jakých zde byly k vidění snad dvě desítky. Penzion byl však výjimečný i oproti novostavbám. Už jenom ta narůžovělá fasáda a baculatý barokní andělíček nade dveřmi vybočovaly. Majitel žil hlavně z poutníků, kteří se sem v létě stahovali. Já jsem tu vlastně taky kvůli andělovi, uvědomil si Milan.

Ve dveřích se objevila asi padesátiletá žena, která jako by si sem odskočila z kavárny v centru velkého města. Vysolárkovaná, vlasy nadopované vysokou dávkou kosmetických přípravků. Při pozdravu Milanovi málem poškrábala ruku kombinovaným útokem prstenů a dlouhých nehtů. Když se usmála, vyschlá kůže na obličej se zvrásnila.

Sděbila Milanovi, že bude v penzionu sám až do víkendu, kdy má přijet ještě nějaká rodina s dětmi. Protože Milan nechce snídani ani večeri, nechá ho tady samotného a odjede zpátky do Krumlova. Vráti se až v pátek večer, aby přivítala nové hosty. Kdyby něco, ať jí Milan zavolá na mobil.

V pokoji bylo poznat, že v něm dlouho nikdo nebydlel. Byl vlhký a studený, i když elektrické topení už se nahřívalo. Začal si vybalovat věci a moc rád si svlékl navlhlé džíny. Venku už nepršelo, mraky se rozestupovaly a člověk mohl cítit náznaky, že někde vysoko na nebi visí slunce. Pokoj zahrnoval jednu postel, stoleček s jednou židlí a miniaturní kuchyňku s elektrickým vařičem. Jedno ze dvou oken se dívalo přímo na kopec zvaný Svatý Tomáš. Na jeho vrcholku bylo možné rozeznat jakousi velkou dřevěnou stavbu. Tam se to tenkrát všechno odehrálo...

Když si trochu odpočinul, uvařil si kafe a ohřál konzervu s fazolemi, vyrazil na obhlídku. Venku už se sluníčko odráželo od mokrého asfaltu. Procházel po liduprázdné návsi a mířil k ohnisku svého zájmu. Po chvíli došel k začátku křížové cesty, vedoucí strmě vzhůru. Začínala hned za posledním stavením.

U prvního zastavení si prohlédl výjev Pilátova soudu nad Ježíšem. Malba byla vyvedená na dřevěné desce, připevněné

uvnitř zděného výklenku. Někdo se o cestu hezky staral, malba byla jako nová a jednotlivá zastavení svítila bělostí neposkvvrněně omítky. Bílé body se vinuly až někam nahoru, vrchol Svátého Tomáše nebyl vidět. Až teď si uvědomil, jak je svah prudký.

Pustil se do výstupu. Po kopcích chodil rád, ale zimní nicnedělání se na něm přece jen podepsalo. Už u třetího zastavení (Ježíšův první pád) se musel vydýchat a rozeplnul si bundu. Dál pokračoval o něco mírnějším tempem a radši se kochal pomalu se rozevírajícím výhledem do kraje. Straň, po které se křížová cesta plazila vzhůru, byla využívána jako pastvina, rozhledu tedy nic nebránilo. Pohled do údolí nepostrádal romantiku, po dešti se odtud zvedala oblaka páry a vzduch voněl jarní vlhkostí a hlínou. Milan si užíval přírody, cítil, jak mu tohle místo dělá dobře. Kdyby tady nezjistil žádné informace a nenapsal ani čárku, aspoň si užije jarní prázdniny.

Když se blížil k vrcholu a zastavení zobrazovala události následující po ukřížování, rozeznával nahoře tu dřevěnou stavbu, co pozoroval z okna. Byl to poměrně velký, moderní kostelík, který tu nemohl stát dlouho. Dřevo mělo krásnou strukturu a vonělo pryskyřicí. Když kostel obešel, našel za ním schovanou novogotickou kapličku. Ta tu naopak musí nějaký ten pátek být.

Opodál stál malý altánek, spíše přístřešek. Velký nápis nade dveřmi informoval příchozí, že zde se dne 15. 7. L. P. 2000 zjevil Anděl Páně dívce jménem Marie. Co bylo ale na dřevěném domečku nejzajímavější, byly ty cedulky. Po celém obvodu byl altánek doslova obrněný drobnými smaltovanými, dřevěnými a někde i papírovými cedulkami, zalitými do plastové fólie, aby odolaly počasí.

*Děkuji za uzdravení z dlouhé nemoci
Poděkování za vyslyšení motlíteb
Za vyslyšení proseb děkuje rodina Braných*

Ex voto. Musely jich tam být desítky. Tolik lidí se sem přišlo pomodlit a vložit naděje, tolika z nich se jejich přání splnilo a stálo jim za to poděkovat. Až v tomto okamžiku Milanovi došlo, že věci, o kterých chce psát, mají pro spoustu lidí ohromný význam. Že v určitém smyslu je úplně jedno, co si o zjevení myslí on, církev, vědci nebo senzibilové. Pro člověka, který sem přišel prosit o uzdravení svého dítěte a toho uzdravení se dočkal, existuje jen jedna věc: víra.

Jak tak přemýšlel, cítil jemné mrazení v zádech. Možná jsou to modlitby, přání a myšlenky všech těch poutníků, které se upírají do jednoho bodu, a vytvářejí tak nějakou mystickou energii, jejíž proudění teď pociťuje. Ale možná je to jen studený vítr, který tu nahoře fouká. Milan přerušil meditaci, zapnul si bundu až ke krku a začal pomalu scházet zpátky do Výtoně.

Na pokoji si konečně vybalil veškerý obsah své krosny, pokusil se co nejuhledněji naskládat oblečení do skříně a položil notebook na stolek. Počítač už měl něco za sebou a jeho baterie byly dávno po smrti, proto musel být neustále zapojený v elektrické zásuvce. Další položky Milanovy výstroje tvořily ještě fotoaparát a diktafon. Oba přístroje patřily mezi zasloužilé – nebo spíš vysloužilé – položky majetku *Fokusu*, kde je Milanovi laskavě zapůjčili.

Připadal si jako spisovatel, který odjel někam daleko, kde ho nebude nic rušit, a v malém hotelovém pokojíku napíše své dílo. Nebo jako investigativní žurnalista, který je na stopě spiknutí sahajícího až do nejvyšších vládních kruhů. V Milanově případě se ale jednalo o pár dní v kýčovitém penzionu a román od něj asi taky nikdo nečeká. Vzpomněl si na liduprázdnou ves a říkal si, jestli tady vůbec najde někoho, koho bude moci vyzpovídat.

Teď navečer ale už nikoho po návsi honit nebude. Zapnul počítač a začal si pročítat texty, které zatím napsal. Ještě naléhavěji teď vnímal, že jim úplně chybí spojení s lidmi, byly to jen nicneříkající svazky slov a cizojazyčných termínů. Neexistova-

la žádná souvislost mezi tím, co dosud napsal, a tím, co před chvílí viděl tam nahoře. Začal chápat, co Spurný myslel těmi konkrétními projevy víry konkrétních lidí.

ψ

Tu chalupu si Helena nakonec koupila. Rozhodla se impulzivně, žádné další nemovitosti už vidět nechtěla. Ocitla se ve víru velkých rozhodnutí, o kterých není dobré dlouho přemýšlet. Opustit práci, prodat byt v Praze, koupit barák na Šumavě. Nechtěla riskovat, že se jí to ještě rozleží v hlavě.

Nastavila svou existenci na režim, v němž všechny změny brala jako fakt. Jediné, o čem přemýšlela, byly technicko-logistické problémy. Domlouvala se s realitkou ohledně vybavení bytu a řešila, co může v Praze nechat, co si vezme s sebou do Výtoně a co udělá se zbytkem. Něco udala přes inzeráty na internetu, zbytek odvezla do sběrného dvora. Pak tu byly záležitosti týkající se převodu nemovitostí, smlouvy, změna bydliště. Tohle všechno ji zaměstnávalo natolik, že pro ni nebylo těžké zapomenout na důvody svého počínání.

Na konci toho maratónu bylo stěhovací auto, obsahující především výtvarné potřeby, postel, elektroniku a šaty, jehož siluetu Helena sledovala ve zpětném zrcátku, když je navigovala z Prahy až před práh svého nového domu.

Následující týdny strávila zařizováním vnitřku stavení podle svých představ. Všechno uklidila a snažila se vyhodit co nejvíc harampádí. Většiny věcí jí však přišlo líto, tak je nechala na nábytku stojícím uprostřed místností nebo je vystěhovala do předsíně.

Ze všeho toho přenášení a stěhování jí sice bolelo celé tělo, ale jinak se cítila skvěle. Když už byla tak rozjetá, vzala do ruky štětec – ne ten pro umělce, ale pro malíře pokojů – a vyběhla celé přízemí. Světnice prokoukly a ona usínala se širokým úsměvem na rtech. Představovala si, že s barvou se do stěn vsakuje i její duše.

Postupem času ale začala euforie trochu opadat. Uvědomila si, že práce neberou konce. Také začala trochu počítat. Výsledek finančních rozvah byl pokaždé stejně neúprosný: tuhle překotnou aktivitu nemusí její bilance přestát bez úhony. Z Prahy si přistěhovala jenom postel s tím, že zbytek už ve Výtoni je. Ale když se teď na ten nábytek dívala, zjišťovala, že bude potřebovat trochu renovace, aby vypadal sice rustikálně, nikoli však oprýskaně. A půda, tedy ateliér, také spolkně nějaké finance. Aby se tam dalo pracovat, musí se to nějak zateplit. A jak tam bude v zimě topit?

Nějaké peníze měla našetřené, nikdy si nežila nad poměry. Něco bude chodit od bývalého zaměstnavatele. Ale stejně by to chtělo nějakou rezervu. Potom se plácla do čela: turistika! Mohla by vyčlenit jeden pokoj pro hosty, a přes sezonu si tak něco přivydělat.

V přízemí to ale nepůjde, říkala si. Vyběhla na půdu a očima přeměřovala prostor. Kdyby se s ateliérem trochu uskrovnila a tamhle se to přepažilo, byl by tam docela pěkný pokojík. Spolu s topením by to chtělo zavést sem i vodu, ale tu by přece využila i při malování...

Bude muset zavolat řemeslníka, aby se na to tady podíval a nahodil nějakou cenu. Ale ten nápad se jí zamlouval. Bude tady hostit mladé milence i starší páry. Aspoň se z ní nestane úplná samotářka.

Zalitoval, že si nenařídil budík. Když se probudil, bylo po desáté. Venku zase pršelo a při pohledu z okna nejevila Výtoň známky života. Během čištění zubů přemýšlel, jak provede to zpovídání místního obyvatelstva. Asi bude muset chodit dům od domu. Dobrodružná představa sebe samého jako investigativního žurnalisty byla pryč.

Chvíli si pohrával s myšlenkou zavolat majitelce penzionu,

jestli mu neporadí, kde najde Mariinu babičku, ale moc se mu do toho nechtělo. Oblékl se, vzal si foťák, diktafon, věnoval si jeden povzbudivý pohled do zrcadla v předsíni a vyrazil ven. Třeba bude mít štěstí. Chvilí bloumal po vsi jako ztracený turista, ale nikoho samozřejmě nepotkal. Jestli tu opravdu někde jsou normální živí lidé, budou schovaní před deštěm doma. To obvyčejně normální lidé dělají. Ne tak studentík, který si myslí, že tady objeví něco nového. S trudnými myšlenkami v hlavě ho nohy přirozeně odnášely ke kostelu.

Laickým okem zhodnotil stavbu. Tohle nebude žádná pseudogotika, ten kostel tady stojí pěkných pár století. Strohý, štíhlý, s vysokou věží. Stěny oprýskané a goticky krojená okna malá a úzká v porovnání s masivem zdi. Nejzajímavější pak bylo průčelí pokryté dřevěnými došky, které se v dešti leskly jako šupiny obřího plaza. Střecha samotná překvapivě doškovou krytinu postrádala, byla nahrazená šedivou břidlicí.

Hezký venkovský kostel. Milan se šel podívat ke dveřím. Bylo zamčeno, jak jinak. Na vývěsce u dveří viselo oznámení, že mše se konají každou neděli. Super, to zrovna odjždím, povzdechl si Milan. Pak si všiml, že na oznámení je také telefon na kněze, který mši celebruje. Roman Ditrich. Uložil si číslo do mobilu a vrátil se na náves.

Co dělat? Nesmím o tom tolik přemýšlet, řekl si a vykročil k domku, v jehož okně slabounce prosvítalo světlo žárovky. Na dveřích ani vedle nich nebyla žádná jmenovka. Nebyl tam ani zvonek, na zdi visela jen tabulka s číslem popisným. Milan tedy vstoupil na mokrý trávník a zaťukal na okno.

Nic. Po minutě se Milan odvážil zaklepat znovu, tentokrát trochu hlasitěji. Skleněná tabulka zadrnčela tak, že se sám polekal. Za oknem se odhrnula záclona a Milan se díval do tváře starého muže. Bílé vlasy a strniště na vráscité tváři ho oslnily natolik, že si ani nevšiml, jestli má ta osoba nějaké oči.

„Dobrý den!“ zařval ještě Milan do okna, ale to už obličej zmizel v šeru místnosti. Zůstal zmateně stát a čekal.

„Dobrý den, co se děje?“ zaslechl najednou ode dveří. Stařík, ustrojený v modrácích a odrbaném šedivém svetru, si ho zvědavě prohlížel.

„Dobrý den, já se jmenuju Milan Staněk, studuju na Karlově univerzitě a píšu práci o výtoňském zjevení. Sháním někoho, kdo by mi o tom něco pověděl. Pomůžete mi?“

„Já nic nevím, mě tohle nezajímá, akorát se to tady vždycky v létě hemží pámbíčkářema,“ odvětil nerudný stařík. „Ode mě se toho moc nedozvíte.“

„Ale snad si pamatujete, kdy se to tady stalo, v roce 2000, byl jste tady?“ nedal se Milan.

„Jo, to si pamatuju, to byla tenkrát pěkná hysterie, všechny báby tady litaly po návsi. Už tenkrát mi ty Mařenky bylo líto, to vám řeknu. Celý to spunktovala stará Poláková, ona byla hrozně pobožná.“

„Aha, a kdo je ta stará Poláková, řeknete mi, kde bydlí?“

„No to byla babička ty holky, ty Mařenky. Ona to tady celý zorganizovala, asi chtěla mít z vnučky svatou, když se dceruška nevyvedla... Ale promluvit si s ní nemůžete, je po smrti, už je to pár let.“

Tak to jsem namydlenej, pomyslel si Milan. Podrbal se na hlavě a zeptal se staříka, jestli je tady ve vsi někdo, kdo by mu mohl říct víc.

„Zkuste ty kostelní báby, je jich tady dost. Třeba Blažková nebo Hromádková, ty vám vymluví díru do hlavy!“ skřehotavě se zasmál děda a prozradil mu jejich bydliště.

Takže babička Marie Polákové je po smrti. Ta informace ho vykolejila natolik, že se úplně zapomněl zeptat na Mariinu matku. Navštíví Hromádkovou a Blažkovou a tentokrát se nezapomene zeptat na nic. Uvědomil si, že jeho jednání má do profese daleko. Navíc mu začala být zima. Rozhodl se, že se vrátí na svou základnu *U Anděla*.

Po cestě si u návsi povšiml malé nástěnky místně příslušného obecního úřadu. Zavola tam a poptal se, jestli nemají

nějaké dokumenty vztahující se k výtoňskému zjevení. Kroniku, nebo alespoň nějaké archivní fotografie Výtoně. Nemají nic, vysvětlovala přívětivá paní na druhém konci drátu. Po okolí se prý prodávají staré pohlednice, takže nějakou starou fotku by mohl sehnat takhle. Milan poděkoval a zklamaně se vydal do penzionu.

Na pokoji si vzal poznámkový blok a poznamenal si chudé výsledky svého dosavadního pátrání. Potom si načrtl strukturu rozhovoru, podle níž by mohl postupovat, až potká člověka, který mu bude schopen něco kloudného povědět. Jestli má mít jeho návštěva ve Výtoni nějaké výsledky, musí začít pracovat systematicky.

Bylo právě poledne, uvařil si tedy špagety s omáčkou z konzervy. Po obědě si dopřál rozpustnou kávu se smetanou v prášku. Na espresso bude muset v těchto končinách zapomenout. Daleko větším problémem však byla neexistence samoobsluhy. Kde si koupí chleba? Milan si do bloku zapsal ještě tuhle praktickou otázku. Snad mu domorodci poradí, něco přece jíst musí.

S hrnkem kávy si stoupl k oknu a díval se na Svatý Tomáš. Déšť ustal, ale zamračeno bylo pořád. Zadumaně sledoval vrchol kopce a přemítal, jestli se mu podaří pochopit, co se tady stalo. Spíše než o pochopení tady půjde o porozumění. Musí porozumět Marii Polákové i lidem, kteří sem jezdí proto, aby se vyškrábali na tenhle kopec. A vůbec, musí jít něco dělat! Sebral věci a opustil penzion. Cestou si prohlédl pohlednice vystavené na recepci. Několik s obrázkem Výtoně tam měli. Žádná se starou fotografií, ale zato všechny ošklivé.

ψ

Prošel přes náves a rozhlížel se kolem sebe. Tady někde by v malém domku měla bydlet paní Hromádková. Místo našel bez větší námahy, nade dveřmi byl přibitý křížek a na zdi zvonek i se jmenovkou.

Paní Hromádková byla korpulentní stará žena, mohlo jí být okolo sedmdesátky. Vesele se na Milana usmála, a poté co se představil, ho bez průtahů pozvala dál.

„A co byste chtěl vědět, pane Staněk? Dáte si čaj?“

„Chtěl bych vědět všechno. Čaj si dám, děkuju!“ Seděl v kuchyni u malého stolu a přehlížel kupu křížovek. Na šedivých, zašlých stěnách visely zaprášené obrázky s náboženskými motivy. V prosklené kredenci byla soška Panny Marie, růženec a několik podobných artefaktů. Místnost vypadala tak, jak vypadají tisíce podobných obydlí starých žen. Když zemře muž, jako by umřel i dům: vše ustrne v jednom minulém okamžiku, zatímco přítomnost kráčí vstříc rozkladu.

„Tak já vám řeknu, jak to bylo,“ postavila Hromádková na stůl oprýskaný hrnek čaje. Milan jí ukázal diktafon a zeptal se, jestli si může rozhovor nahrát. Souhlasila.

„Stalo se to v červenci, bylo tenkrát hrozný vedro. Mařenka se nevrátila domů k mámě, tak ji šla Poláková hledat. Našla ji až nahoře na Tomáši celou bez sebe. Nemohla z ní prý dostat ani slovo, tak ji odtáhla k sobě do baráku. A tam jí Mařenka pověděla, že viděla anděla. Tam nahoře, u kapličky,“ podívala se směrem k vrcholku kopce.

„Říkala Marie něco? Popisovala, co přesně viděla? Vy jste byla u toho?“ vyzvídal Milan.

„Ne, já u toho nebyla, to mi vyprávěla Poláková až druhý den. Ale Jaruna u toho byla, ta bydlí hned vedle Polákový, Jaruna Blažková. Holka prý byla celá bledá, Poláková se z ní snažila dostat, co se stalo, ale Mařenka omdlela. Poláková ji odnesla do postele, a když ji vzkřísila, tak jí Mařenka pověděla, jak odpočívala v altánku u kapličky a zjevil se jí anděl!“ vyprávěla Hromádková emotivně a při slovu anděl se dokonce pokřižovala. Milan se neubráníl úsměvu, ale Hromádková si naštěstí ničeho nevšimla.

„No a ten anděl jí předal nějaké tajemství, o kterém nesměla mluvit. Poláková z toho byla úplně paf a všem o tom řekla.“

Zavolala i faráře, aby se na Mařenku podíval. Ten opravdu přijel, ale že se k tomu nemůže vyjadřovat. Podle toho, jak se tvářil, jsme ale hned věděly, že je to něco vážného. Když jsem se ho zeptala, jestli je to zázrak, tak odpověděl, že Bůh k nám promlouvá různými způsoby a že on té holce věří.“

„Jak se jmenoval?“

„Rovenský. Už je ale na odpočinku, teď tady máme mladýho faráře, kterej u toho tenkrát nebyl. Je to hodnej člověk, ale je takovej odtažitěj, víte? Rovenskýho moc nemusí, vystřídal ho tady, povídá se, že se starej farář znelíbil někde nahoře. Je to škoda, Rovenský, to byl formát!“ zasnila se. „Ten když spustil, nebylo nic, co byste mu neslíbil, taky si s člověkem rád popovídal mezi čtyřma očima, staral se, dělal tady ty poutě na Tomáš... Ten novej si to odslouží a jede pryč.“

Milan se podíval do mobilu, kam si opsal číslo z vývěsky kostela: „Ten novej se jmenuje Ditrich?“

„Jo, to je on, Ditrich. Ale ten vám toho moc neřekne.“

„A jak to bylo dál s tím zjevením?“ povzbuzoval Milan Hromádkovou.

„Ono se to rozneslo, začali sem jezdit lidi z okolních vsí a chtěli vidět Mařenku a začali chodit tady na Svatý Tomáš. A teď je to už tradice, poutě každej rok, i Němci sem jezdí. Viděla jsem tady i černocho!“

Milan napůl očekával, že se Hromádková při slovu černocho znovu pokřičuje. Nestalo se, ale bylo vidět, že takový zážitek má pro starou paní téměř stejnou hodnotu jako vidění anděla.

„A jak se chovala Marie?“

„Já myslím, že jí to nebylo příjemné. Ona ji vždycky o prázdninách hlídala babička, byla tady ve vsi snad každý den. Lída Poláková, její matka, chodila do práce do družstva, tak jí hlídat nemohla. Oni bydleli ve Hbitech, to je vlastně za kopcem. Potom sem Mařenka chodila už míň. Byla nerada, když se jí na to lidi vyptávali.“

„Už ve Hbitech nebydlí?“

„Ne, ta je pryč. Už dlouho jsem ji tu neviděla. Slyšela jsem, že se odstěhovala do Buděj. Ale taky se říká, že je v Praze a bůhví jak tam skončila. Prý je v bordelu! Ale tomu já nevěřím, byla to taková hodná holka, v životě nic neprovedla. A jestli k ní promluvil boží posel, tak musela být čistá duše, no ne?“

„Jasně. Ještě mi povězte, co se dělo tam na kopci. Četl jsem, že Marie tam několik let chodila s procesím a že zažívala extáze. A anděl k ní prý stále promlouval.“

„To bylo teda něco! To zařizovala Poláková, víte? Za rok od toho zjevení tam s farářem uspořádala procesí, a od té doby je to tady pořád. Vždycky v půlce července. Jinak sem lidi jezdí celý léto, to se tady pořád něco děje.“

S tou Mařenkou to ale bylo opravdu zvláštní. Nikdy jsem nic podobného nezažila! Ona se tam nahoře modlila. A všichni ti lidi s ní, hrozná spousta lidí. A Mařenka celá ztuhla a dívala se do prázdna, před sebe. A ten anděl se jí zjevil a mluvil k ní. Ona nám potom tlumočila jeho poselství, všichni jsme se modlili a cítili jsme boží přítomnost.“

„Takže to organizovala paní Poláková?“

„On jí pomáhal Rovenský, lákal tam lidi a vždycky nahoře odsloužil mši. Teď už to funguje samo, Poláková je mrtvá a Rovenský sem sice ještě párkrát zašel, ale už jenom jako civilista.“

„Jaká poselství předávala Marie na Svatém Tomáši?“

„Nabádala nás, abychom se drželi desatera. Vždycky říkala to samé. Že Bůh sleduje naše činy. A že se nedržíme desatera, a dokud se nestaneme lepšími lidmi, nedozvíme se to tajemství.“

„A to je všechno?“ ujišťoval se Milan.

„Jo, to říkala, víc nic. Ale to byste musel vidět, jak to ta Mařenka říkala, to by vám běhal mráz po zádech!“

„No, tak to bohužel už asi neuvidím... A povíte mi, kde najdu Mariinu matku? Bydlí pořád ještě ve Hbitech?“

„Jo, bydlí. Velká bytovka za vsí, kousek od bývalé školy. Čís-

lo vám neřeknu, ale najdete to. Tmavě šedivej barák, má čtyři patra, je tam jenom jeden.“

Milan si to radši napsal, i když si byl docela jistý, že takový dům nemůže minout.

„Ještě tady mám jednu věc, na kterou bych se chtěl zeptat, paní Hromádková...“ nahlížel do svých poznámek. „Kde tady koupím potraviny?“

Odpověděla, že v úterý, ve čtvrtek a v sobotu zajíždí na náves pojízdna prodejna, takže hlady tady neumře. Milan poděkoval za informace a za vynikající čaj, který ve skutečnosti chutnal tak, jako by ho Hromádková skladovala od války. Poté si svědkyni vyfotil (zdála se polichocená) a rozloučil se.

Venku se spokojeně usmál. Konečně pokročil. A zná jména lidí, kteří mu toho můžou říct ještě víc. Šel vyhledat paní Blažkovou neboli Jarunu, jak ji nazývala Hromádková.

ψ

Blažková bydlela na kraji vsi ve velkém statku, snad největším ve Výtoni. Byl však na první pohled zanedbaný, ostatně jako velká část místních nemovitostí, které zde stály ještě před stavebním rozmachem poslední dekády. Kontrast starého a nového prostupoval celou vesnicí, nebylo zde nic mezi tím – vyšňořené novostavby s meruňkovou fasádou, nebo stavení, ze kterých opadávala omítka.

Milan se musel opět dobušit na okno. Nakonec se ale dočkal malé, seschlé ženy, jejíž věk mohl být kdekoli mezi šedesátkou a stovkou. Dívala se na něj smutněma, vlhkýma očima. Jinak byl její obličej nehybnou změť hlubokých vrásek. Po celou dobu se neusmála ani nezamračila. Ani ten čaj mu nenabídla.

„My jsme s Hankou byly odmala velké kamarádky,“ začala. Milan pokorně naslouchal líčení několika dětských dobrodružství. Mezitím měl čas se porozhlédnout po kuchyni, v níž

podle všeho Blažková i spala. Seděla na rozestlané posteli. Stůl tady chyběl. Milan seděl na opačném konci místnosti, na stoličce vedle dřezu, a opíral se přitom zády o plátno, na kterém byl vyšitý nápis *Kde se hospodaří, tam se dobře daří*. Nakonec přece jen došlo na líčení událostí léta roku 2000.

„Seděly jsme s Hankou na lavičce u jejího domu, to je tamhle naproti,“ ukázala z okna. Pod košatou lípou tam stála stará lavička, nebo spíše její torzo. „Byl tam stín, schovávaly jsme se tam před tím šíleným sluncem. Když se připozdilo, šla Hanka zavolat dceři, jestli Mařenka dorazila v pořádku domů. Ona byla mladá Poláková prý dost nespolehlivá – nebo spíš byla Hanka na vnučku taková úzkostlivá, víte?

Když se vrátila, tak mi řekla, že Mařenka ještě není doma a že se po ní jde podívat. Šla jsem s ní po cestě k Výtoni, ale nikde jsme ji nepotkaly. Když jsme se vrátily a ona tu pořád nebyla, vzpomněla si Hanka, že Mařenka často jezdila na kole přes Tomáš. Lekla se, jestli tam v lese nespádla, a šla se tam podívat. Já jsem zůstala tady.

Když přišly zpátky, byl už večer. Vidím Hanku, jak za jednu ruku vede Mařenku a v druhé drží její kolo. Říkám si, ježišmarjá, ona skutečně spadla, a šla jsem jim naproti.

Mařenka plakala, já na ni volala, co se jí stalo, ale ona jen brečela. Měla úplně stažený obličej, celý upatlaný od slziček. Tak jsme ji chytly a vedly dovnitř do domu, já ji vzala za ruku, byla mokrá a studená, to si pamatuju dodnes. A jak jsme ji tak vedly, abychom jí daly napít, tak řekla: *Byl to anděl*. A znova. Řekla to aspoň třikrát. My jsme se na sebe s Hankou podívaly a vůbec jsme nechápaly, co se děje. Vevnitř sebou sekla na zem, omdlela v předsíni. Tak jsme ji vzaly a uložily do postele. Já jsem popadla mokrý hadr a začala jí omývat obličej. Trvalo to hrozně dlouho, obě jsme se o ni moc bály, ale nakonec to zabralo a probrala se. Bylo to hrozný.“

Blažková se odmlčela a hleděla před sebe. Snad to znovu vnitřně prožívala, její tvář ale zůstala bez výrazu, jenom oči pro-

zrazovaly nějakou emoci. Po chvíli trapného ticha se Milan odvážil hlesnout.

„A ptaly jste se jí, co se stalo, když se probudila? Řekla vám něco?“

„Jakmile se probrala, tak se jí Hanka hned ptala. Mařenka říkala jenom, že neví, že si to nepamatuje. Tak jsem se zeptala, co znamená to o tom andělovi. Bylo na ní vidět, že se snaží si vzpomenout. Já jsem šla domů, nechtěla jsem tam moc otravovat a chtěla jsem jim donést nějakou dezinfekci na ty odřeniny. Když jsem se vrátila, tak se Hanka pořád jen křížovala a držela růženec. Lekla jsem se, že snad Mařenka umřela. Ona mi ale pověděla, že holka měla určitě zjevení, že viděla anděla, že to pořád opakuje.“

„Marie byla odřená? Takže ona z toho kola nakonec přece spadla?“

„Ne, to ne, to ona se asi odřela cestou dolů, pořád prý klopytala. Hanka ji musela za sebou táhnout, že prý byla celá tumpachová. A ještě musela vláčet to kolo v druhý ruce.“

„Takže Mařenka svěřila babičce, co jí anděl pověděl? Řekla to i vám?“

„Ne, celý to vyprávěla až později. Hanka nevěděla, co má dělat, a začala obcházet sousedy, nakonec zavolala faráře a já mezitím Mařenku hlídala. Byla už klidnější, ale pořád ležela a koukala do prázdna. Když jsem se jí snažila vyptávat, říkala jen, že to byl anděl. No, říkala: ona to jen tak šeptala, spíš pro sebe. Mezitím se tam nahrnuli sousedi, aby se na ni podívali. Někteří se křížovali a různě překřikovali, až jsem se zvedla a řekla, ať jí dají pokoj, a vystrčila jsem je ven. A potom dorazil Rovenský, farář, a vyhnal i mě s Hankou.“

„A co tam s ní ten Rovenský dělal? Víte o tom něco?“

„Prý si tam s ní povídal o tom, co viděla. A ona mu všechno řekla: jak se ten anděl objevil u kapličky a byl celý v bílém, že měl dlouhé, zlaté vlasy a byl moc krásný. On nám to potom vyprávěl, když vyšel ven. Že anděl Mařence předal nějaké

tajemství. Ale že to není legrace, že to musí všechno sdělit biskupovi v Budějicích.“

„Ptali jste se ho, co si o tom myslí?“

„Od začátku věděl, že je to zázrak. Ale taky říkal, že dokud se to neproověří, tak nám nemůže prozradit nic víc. Že to musí rozhodnout biskup.“

„A co bylo dál?“

„No, co by bylo, určitě si to umíte představit. Rozneslo se to po okolí a v neděli měl Rovenský najednou plnej kostel. Zajímalo to všechny, i nevěřící. Když to Rovenský viděl, neudržel se a začal o tom mluvit. Byl to silný zážitek, kostel plný lidí, farář mluvil hrozně hezky o milosti, které se dostalo naší vsi, všichni jsme z toho byli nadšení. A pak se to rozneslo dál do celý republiky a od té doby tady míváme tu pouť.“

„A co Marie, jak to všechno snášela?“ zajímal se Milan.

„Řekla bych, že jí trochu děsilo, co se okolo ní děje. Hanka z toho měla radost, ale Mařenka ne. Schovávala se u mámy ve Hbitech. Tam ji nikdo cizí nehledal.“

Milan si s Blažkovou povídal ještě asi hodinu, ale žádné další zásadní informace z ní nedostal. Popisovala mu, jak se v průběhu let Výtoň stala středem pozornosti náboženské obce a že to bylo hlavně díky aktivitě a organizačním schopnostem faráře, který to všechno dělal proto, aby „pozvedl duchovní život této země“.

Usoudil, že Rovenského musí najít a vyzpovídat. Prý bydlí někde v Hosíně, městečku ležícím asi třicet kilometrů od Výtoně.

Když se loučili, zařekl se, že neodejde, dokud ze staré paní nevymámí další informace o Marii: „Paní Hromádková říká, že Marie teď žije v Praze a prý nedopadla moc dobře, nevíte o tom něco?“

„Hromádková je stará kráva. Já moc dobře vím, co je s Mařenkou! Studuje vysokou školu, stejně jako vy! Ona vám určitě vykládala, že se tam někde kurví, že jo?“ Do staré paní vjel

najednou život: zasněné vyprávění, prodchnuté posvátnou úctou, bylo pryč.

„Něco podobného říkala, to máte pravdu. Ale že prý jsou to drby.“

„Ovšemže to jsou drby, vždyť ona je sama roznáší! Marie odešla na školu do Krumlova a potom šla do Prahy. Vím to od její vlastní matky. Ale adresu neznám.“

Milan jí poděkoval a v dobré náladě se odebral na základnu. V penzionu si zkopíroval záznamy z diktafonu do počítače a poslechl si je. Zbytek večera strávil jejich analýzou a přepisováním. Obě ženy zněly docela přesvědčivě. Zdálo se, že o povaze zjevení nepochybovaly.

Kapitola 5

Helena si zvykala překvapivě snadno. Nikdy sice na venkově nebydlela, ale připadalo jí, že se pro něj narodila. Naučila se vstávat brzy, daleko dříve než v Praze. Dlouho snídala. Užívala si času, který měla sama pro sebe, a hltala knížky, které si celý život chtěla přečíst.

Chodila na dlouhé procházky, občas sedla na vlak a podnikla celodenní výlet po Šumavě. Začala uvažovat o tom, že si pořídí psa. Kamaráda na výlety a nočního hlídače.

Osamělá se ale necítila. Celý život si vystačila sama, nikdy nepřemýšlela o tom, že by chtěla mít po svém boku muže. Ne že by ji chlapi nezajímali, ale po třicítce zjistila, že žádný dokonalý gentleman neexistuje a že každý, s kým měla nějakou delší známost, až příliš narušoval její navyklou rutinu. Vztahy ji prostě vyváděly z rovnováhy.

O něco hůře vnímala skutečnost, že neměla děti. Občas v sobě cítila prázdné místo, jako by se připomínala propast, která měla být vyplněna mateřstvím. Když potkala rodinu s dětmi, mu-

sela se krotit, aby se s mláďaty nedala do řeči a nevypadala jako blázen.

Lásku k dětem, jakkoli perverzně to mohlo znít, naplňovala prací. Někdy se divila, že její kolegové mohli po tom, co dennodenně zažívali v práci, mít potomky a nešílet hrůzou.

Při jedné z procházek po Výtoni ji oslovil mladý kluk, mohlo mu být něco málo přes dvacet. Student, který dělal anketu do své diplomky zabývající se výtoňským zjevením. Helena stála, klábosila s ním a přitom ji napadlo, že takhle nějak by mohl dnes vypadat její syn, kdyby nějakého měla.

Mladé ucho poznávající svět. Určitě si připadá dospěle, jak tady chodí s diktafonem a pracuje na něčem důležitém. V jejích očích byl stále více dítětem než mužem.

Milan se jí líbil. Skoro ji dojívalo, jak moc se snažil chovat suverénně. Ona ho však snadno prohlédla, poznala, jak je ve skutečnosti plachý, jak jsou jeho gesta příliš přehnaná na to, aby mu byla vlastní. Připadalo jí legrační, že se nevydrží dlouho dívat do jejích očí a ty své často klopí k zemi, aby sebral trochu odvahy pro další hru na protřelého terénního výzkumníka.

Jak tam tak stála a vtipkovala s ním, začala na sobě pocítovat náznaky ochranného pudu. Nechtěla ho nechat jít, proto ho pozvala k sobě domů. Kupodivu neodmítl. Nabídla mu tykání.

Při prohlídce stavení jí Milan zalichotil, když pochválil její obrazy. Nebyla si zcela jistá, jestli to myslel vážně nebo jestli zaslechla v jeho hlase náznak ironie, ale rozhodla se, že to bude brát jako kompliment.

Když si sedli k šálku s čajem, nadšeně vyprávěl o své vysněné práci v novinách a jeho zápal ji okouzлил. Takhle nějak musela tenkrát vypadat ona, když nastoupila do zaměstnání a připadala si jako bojovník na straně dobra. Bylo jí ho zároveň trochu líto, protože věděla, že stejně jako u ní musí jednou nevyhnutelně přijít pád do šedé rutiny, náraz do bariéry zaběhnutých pravidel, která se z nějakého důvodu nesmí

překračovat, únava ze sebe sama a pocit marnosti v pátek odpoledne.

Teď jí ale zahrnoval detaily o místní události, která ho tak lákala. O náboženské záležitosti se nikdy nezajímala, ale nemohla se ubránit tomu, aby špetka Milanova nadšení nepřeskočila i na ni. Mluvili o možných vysvětleních zjevení a Helena byla pyšná, když mu řekla pár věcí, které ho překvapily.

Přestože debatovali v přátelském až rozverném tónu, nemohla se zbavit smutného odstínu, kterým byl celý příběh zbarven. Bylo jí líto té malé holčičky, která si možná hrávala kousek odtud na návsi, a možná i přímo tady, před jejím domem. Na takovou zkušenost byla určitě ještě malá. Události, které tady Helena s Milanem rozebírala v čistě akademickém duchu, musely tomu nebohému dítěti obrátit život vzhůru nohama. Dost možná se jí nikdo nezeptal, jestli si přeje být prohlášena za vizionářku.

Setkání s Milanem Heleně trochu narušilo zahloubanou samotu, ve které se vyžívala. Teď už kromě sebe samé v myšlenkách občas narazila i na toho kluka. A někdy, když pohledem zabloudila k vrcholku Svatého Tomáše, si vzpomněla i na mamlou Marii.

ψ

Ráno vstal akorát včas, aby stihl doběhnout na náves a nakoupit v pojízdné prodejně pečivo, salám, párky a čokoládové tatranky. Pak se vrátil do pokoje a pořádně se nasnídal.

Den strávil pobíháním po vsi, užíváním si nádherného jarního počasí a zpovídáním kohokoli, kdo měl tu smůlu a připltl se mu do cesty. Na některých obyvatelích bylo vidět, že Milan není první, kdo se jich kdy ptal na výtoňský zázrak. Většinou si ho prohlíželi se shovívavým úsměvem, prozrazujícím nevy-slovenou otázkou: „To nemáš nic lepšího na práci?“

Od vesničanů získal množství odpovědí zapadajících do

představ o Čechách jako lidech s navenek chladným vztahem ke všemu náboženskému, potažmo vůbec ke všemu, co se nedá sníst. I když každý z nich znal docela podrobně Mariin příběh, největší dopad na ně měla skutečnost, že v létě tady není klid. Na otázku, jestli zdejší obyvatelé také neprofitují z turismu, se mu dostalo odpovědi, že hospody ani penzion nevlastní místní, ale podnikatelé z Krumlova, Budějovic nebo Prahy. Naopak, našinec je nezaměstnaný, protože tady není do čeho píchnout.

Na druhou stranu potkal i někoho, kdo měl jiný názor. Paní, která se sem přestěhovala nedávno a prý se tady teprve začíná orientovat.

„Vy studujete pedagogickou fakultu? Já jsem ji taky studovala!“ usmála se na něj poté, co se jí představil.

„Takže jste učitelka?“

„Ne, to nejsem, nikdy jsem nebyla, ale svým způsobem jsem se okolo toho oboru točila. Co vás vlastně na tom zjevení tak zajímá?“

„Teď zrovna mě zajímají názory lidí, kteří tady bydlí. Jak se to projevilo v jejich životech, pokud vůbec,“ vysvětloval Milan. „Ale nevím, jestli mi o tom budete moct něco říct, když jste tady teprve chvíli.“

„Já vám ráda řeknu cokoli, jde jenom o to, jestli vám to k něčemu bude,“ rozesmála se.

Pro Milana a jeho diplomku tahle dáma neměla valnou cenu, ale nedalo mu to. Chtěl si s ní povídat. Musel to být její hlas, který mu učaroval, možná kouzlo osobnosti.

„Víte co? Tak mi řekněte, jak jste se tady objevila, a třeba najdeme skrytou moc zjevení, které vás sem přivábilo,“ snažil se protáhnout rozhovor.

„Na tom není nic mystického, prostě jsem se rozhodla skončit s prací, která mne nenaplňovala, a odejít z Prahy, která už mě taky pěkně štvala.“ Opsala rukou náves. „Tady je klid, vždyť se na to podívejte. Na to nepotřebujete žádné zázraky.“

„A proč jste si vybrala zrovna Výtoň, nehrálo v tom roli kouzlo toho místa?“ snažil se Milan.

„Největší roli v tom hrála výhodná koupě nemovitosti. Jestli to tak chcete brát, můžete si napsat, že to kouzlo se povedlo lidem z realitní kanceláře. Sehnala jsem tady chalupu dost levně na to, aby se to dalo klasifikovat jako druhý výtoňský zázrak. Doufám, že si to píšete!“ udělala přísný obličej.

„Nepíšu, ale nahrávám si to! Nadpřirozeným cenám místních nemovitostí věnuju v diplomce celou kapitolu, slibuju!“

Na chvíli jim došla slova a bezradně si měřili jeden druhého. Zdálo se, že ani ona nemá chuť se s ním rozloučit.

„A kde vy tu vlastně bydlíte?“ zeptala se.

„Penzion *U Anděla*, kde jinde bych taky měl bydlet, když o tom píšu!“

„Samozřejmě, že mě to nenapadlo hned! Kdybyste sem ještě někdy potřeboval jet, můžete bydlet u mě. Chci nabízet ubytování, dala bych vám studentskou slevu... A víte co, nechcete se ke mně podívat? Ještě jsem u sebe neměla návštěvu, uvařím vám čaj. Bydlím hned támhle,“ ukázala přes náves.

Pár vteřin v duchu počítal, jestli si to může dovolit nebo jestli by měl ještě někoho vyzpovídat.

„Tak jo, děkuju!“ řekl nakonec.

„Ale musíte se připravit na to, že právě probíhají rekonstrukční práce. Jinými slovy, je tam docela bordel. A mimochodem, já jsem Helena,“ dodala už za chůze.

Bordel? pomyslel si Milan, když vešel do domku. To by měla vidět můj pokoj na koleji. Ano, podlaha byla špinavá a nábytek nestál na svém místě, ale spíše než nepořádek tady byl pracovní chaos, ze kterého co nevidět povstane nový řád.

Ukázala mu vyklizenou půdu a seznámila ho se svou představou ateliéru. Přestože ho výtvarno nikdy příliš neoslovovalo – anebo právě proto – se mu její obrazy líbily. Poznámka, že jde o skvělou grafiku na desku psychedelické metalové kapele, ji srdečně rozesmála.

Když potom seděli v kuchyni u slíbeného čaje, zeptala se, proč si jako téma diplomky vybral zrovna výtoňské zjevení.

„Ona je to spíš náhoda, já se o to nikdy moc nezajímám, ale když to téma vypsal můj oblíbený učitel, řekl jsem si, že to aspoň nebude nuda. Zároveň o tom chci napsat článek do *Fokusu*, který by mě mohl dostat na pozici stálého redaktora, což bych hrozně rád dělal.“

„Aha, takže chceš být novinář? Tím se dá uživit?“

„No, uživit... Kdyby člověk dělal jenom tohle, tak by to asi úplně nešlo. Co vím, tak všichni v redakci ještě mají různé melouchy, píšou do více časopisů nebo připravují PR články pro reklamní agentury. Ale to stálý místo člověku dává jistotu, že neumře hlad, i když žádný vedlejšák zrovna není.“

„A myslíš si, že o tom zjevení napíšeš nějaký dobrý článek? Je to atraktivní téma?“

„Určitě, nadpřirozený jevy lidi zajímají. Ten článek by měla být reportáž z pouti, kde bych ale chtěl vypsat i to pozadí, tedy co všechno předcházelo situaci, kdy sem jezdí tolik věřících. Mělo by to samozřejmě zajímat i nevěřící.“

„... kterých je u nás většina. Ty jsi věřící, Milane?“ vyzvídala Helena.

„Nejsem.“

„Já taky ne. Ale jsem zvědavá, jak to bude vypadat, až vypukne léto. Prý sem jezdí mraky lidí.“

„Já sem určitě musím přijet. Pokud už budeš mít zařízení ubytování, využil bych tu studentskou slevu, jestli to pořád platí,“ podíval se Milan tázavě na Helenu.

„Ubytování tu pro tebe bude, to se neboj. Ale jestli budeš psát reportáž, tak bych ti spíš měla dát novinářskou přírážku, nemyslíš?“ dobírala si ho. Milan jen s úsměvem pokrčil rameny. Helena mu připadala jako sympatická ženská, jenom si zabo-ha nedokázal představit, proč se přestěhovala zrovna sem, na kraj civilizovaného světa.

Když nastala pauza v rozhovoru, nervózně usrkával ze své-

ho hrnečku a přemýšlel, jak znovu rozprout konverzaci. Začal jí vyprávět o tom, co všechno se dá najít na internetu o zjeveních, a popisoval jí případy, o kterých se zmiňuje ve své práci. Garabandal, Fátima, Lourdy a konečně Výtoň.

„Ty apokalyptické vize jsou typické pro většinu případů?“ chtěla vědět.

„Zdá se, že jo. Je zajímavý, že to má tolik společných znaků,“ odvětil Milan.

„Já jako psycholog si to umím vyložit docela jednoduše. Vezmi si, že ta zjevení je možné vysvětlit jako halucinace. Žádný čáry a kouzla, ale projekce. Všechno se to odehrává v mozku těch lidí. Nebo dětí, když už jsme u toho.“

„Jaký projekce, jak to myslíš? Můžu si to začít nahrávat?“ začal Milan šmátrat po diktafonu.

„Každý člověk, každá osobnost, má jedinečné vnímání skutečnosti a sebe sama. Vědomě prožíváš svět kolem sebe, ale zároveň tvá duše disponuje také podvědomou rovinou.“

V nevědomí se ukládá spousta věcí, které zažíváš nebo vnímáš a které z nějakého důvodu odsouváš z vědomí. Což je samozřejmě skvělá taktika pro přežití, ale někdy ti tam uvízne něco, co naruší tvoji duševní rovnováhu a potřebuješ to nějak zpracovat. Většinou k nám nevědomí mluví ve snech. Někdy se ale může stát nějaká anomálie a projeví se to třeba halucinací.“

„Takže když se mi zjeví Panna Marie a mluví o konci světa, tak je to projekce mého nevědomí?“ divil se Milan.

„Já to říkám hrozně zjednodušeně, pochop. O zjeveních toho moc nevím, ale vezmi si, jak dobře tyhle apokalyptické vize v symbolické rovině reflektují dvacáté století. Nástup komunismu v Rusku, světové války, to jsou události, které se projevíly globálně a měly své příčiny. Lidi o tom mluvili, mohli cítit nadcházející rozvrat tradičních hodnot. Když si představíš tu atmosféru, mohlo se to otisknout i do mysli dětí někde v horské vesničce.“

„A tam se to potom přetransformovalo ve zjevení? Nevím. To se mi zdá trochu přehnaný,“ zavrtěl se Milan na židli.

„Lidská mysl je plná záhad a my jenom odhadujeme, co se v ní děje. A nezapomeň, že tohle jsou extrémní případy. Stát se může cokoli, můžeš se probudit a slyšet hlasy, které ti šeptají, abys zavraždil své rodiče – extrémní případ, ale stává se to.“

„Takže teorie o projekci je oficiální pohled na zjevení ze strany psychologie?“

„Neřekla bych, nevím, jestli existuje něco takového jako oficiální pohled. Nabízejí se i jiná vysvětlení, třeba případ extáze svaté Terezie, jestli jsi o tom slyšel.“

„Neslyšel.“

„Zjevení svaté Terezie, je to hodně známý příběh, divím se, že jsi na něj nenarazil. Byla to vizionářka v šestnáctém století, která ve svém životopise popisuje mystický zážitek s andělem. Vtip je v tom, že jde vlastně o popis orgasmu,“ usmála se Helena.

„Cože, orgasmu?“ začervenál se Milan.

„Ano, slyšel jsi dobře. Můžeme to vysvětlit tím, že ona jako cudná jeptiška zažila stav, který neznala, a interpretovala ho jako mystický prožitek. Tedy běžná věc, které připsala nadpřirozený význam. Anebo, což je možná korektnější, opravdu měla mystický prožitek a zvěčnila ho tak, že je snadné si to vyložit jako erotickou záležitost. Pravdou je, že když je člověk v transu, což platí i o silných náboženských prožitcích, jeho mozek vyrábí endorfiny neboli hormony slasti. Přeber si to, jak chceš. Mimochodem, najdi si na internetu sochu od Berniniho, ten to ztvárnil v nádherném sousoší. Zdá se, že preferoval ten první výklad, je tam silný erotický náboj.“

Milan si zapsal jméno do zápisníku a pochvaloval si, jakou má báječnou perličku do diplomky. A spolu s ní i záminku, jak práci trochu nafouknout o efektní obrázek.

„A co bys řekla o výtoňském zjevení? Co si o tom myslíš?“

„Nemám tušení, nevím o něm prakticky vůbec nic. Ale tře-

ba se časem něco dozvím a v létě si o tom můžeme zase popovídat," ukončila Helena přednášku a odnesla prázdné hrnky do dřezu.

Večer Milan přepsal do počítače postřehy z rozhovorů. Ze své malé ankety by mohl vyrobit hezké barevné grafy a tabulky, vypadalo by to skvěle a ve škole by mu to určitě prošlo. Ale to mu nestačilo. Helena mu nabídla další pohledy na věc, které by mohl v práci rozvést. Také má před sebou ještě pár zajímavých setkání.

A co víc, lov na informace ho začal bavit

Vzpomněl si na faráře Ditricha a zavolal mu. Ve sluchátku uslyšel nepříjemný hlas člověka, kterého telefonát evidentně obtěžuje. Snažil se z něj dostat nějaké vyjádření k výtoňské události, ale Ditrich ho přerušil, že na něj nemá čas. Na Rovenského kontakt nemá. Milan se vzmohl alespoň na prosbu, jestli se může zastavit po mši ve výtoňském kostele. Ditrich nevrle souhlasil s tím, že pár minut si na něj snad udělá. Potom zavěsil.

Církev s lidskou tváří, ušklíbl se Milan.

Kapitola 6

Přesně v deset stál Milan před kostelem. Všichni přítomní ho zdravili. Za těch pár dní tu mluvil snad s polovinou z nich, zbytek ho musel alespoň zahlédnout. Byly tu i Hromádková s Blažkovou. Uvědomil si, že je z celého hloučku nejmladší.

Po chvíli pod kostelem zaparkovala stará felicie. Vystoupil z ní vysoký, asi třicetiletý muž v kolárku, který pokynul shromážděným a bočním vchodem vešel do kostela. Ditrich. Za minutu už otevíral dveře i věřícím a vpouštěl je dovnitř. Když se jeho pohled setkal s Milanovým, zatvářil se nepřístupně.

Milan se usadil v zadní lavici a nezúčastněně se rozhlížel kolem sebe. Kostel byl zevnitř stejně strohý jako zvenčí. Bud'

tady šetřili na výzdobě, nebo výzdoba „zmizela“. I tak se však jednalo o krásný prostor, dýchající tajemným kouzlem staletí. Na Milana působil uklidňujícím, meditativním dojmem. Ti, kdo kostel stavěli, museli věřit, bylo to cítit z každého ohybu klenby. Anebo to byli kvalitní řemeslníci, což bylo pravděpodobné, protože kostely tady stavěli Němci.

Blažková, Hromádková a dvě další ženy seděly v první lavici a mši si užívaly s pravým náboženským zápalem. Jejich repliky na knězovy pokyny byly tak hlasité, že v akustickém prostoru kostela levitovaly snad několik vteřin. „Amen!“

Přemýšlel, jestli byla Mariina babička také taková. Musela být. Marii tyhle ženské brávaly do kostela s sebou – musela si s nimi užít své.

Když vyčerpал úvahy o stavbě kostela a hystericky zabarveném nadšení skvadry z první lavice, zjistil, že mše není ještě zdaleka u konce. Začal se pekelně nudit. V tvrdé, tmavě lakované lavici se nesesedlo zrovna pohodlně. Bolela ho záda a musel neustále poposedávat. Postupem času začal navíc bojovat s ospalostí a v jednom kuse zíval. Pokaždé, když se tak stalo, Ditrich ho probodl pohledem.

Po ukončení obřadu se Milan z kostela vypařil a postával u farářova vozu. Tady mu neuteče.

„Dobrý den, pane Ditrichu, já jsem Staněk, volal jsem vám předevcírem, píšu tu práci o výtoňském zjevení,“ vyhrkl na kněze, jakmile ho uviděl přicházet.

„Ano, myslel jsem si, že jste to vy. Nevím, co bych vám měl vykládat, ale ptejte se. Ovšem nemám moc času, to říkám rovnou. A ten diktafon schovejte, nahrávat mě nebudete.“

„Aha, tak pardon. Vy jste první představitel církve, se kterým mluvím, tak se vás chci zeptat, jaký na to všechno máte názor.“

„Právě proto, že jsem tady za církev, vám nemůžu žádné své názory povídat. Církev se k tomu nevyjádřila, proto i já musím mlčet.“

„Dobře, ale něco se tady stalo, přitahuje to velké množství

lidí, věřících, tak k tomu přece církev nějaký postoj zastávat musí. Nebo aspoň vy osobně, vždyť tady pracujete, přece s těmi lidmi mluvíte,“ snažil se Milan.

Ditrich se kabonil a začal si v ruce pohrávat s klíčky od škodovky. „Církev má k těmto projevům postoj jasně daný. Zjevení je soukromou záležitostí věřících. My nikomu nepřikazujeme, aby tomu věřil, je to věc každého jednotlivce. To, že se sem někdo jezdí modlit, je chvályhodné, i mše se tam nahoře konají, ale není to oficiální akce církve, je to rozhodnutí jednotlivců, kteří sem jezdí provozovat své soukromé duchovní potřeby. Kdybyste nehledal senzace spojené s tím kopcem,“ ukázal k Tomáši, „přijel byste před týdnem a poznal, k čemu je toto místo určené. Byly Velikonoce, s malou skupinou věřících, nesrovnatelnou s tím, co se tady děje v létě, jsme absolvovali křížovou cestu. Nahoře jsem sloužil mši. Na tom stojí naše církev, ne na nějakých nahodilých jevech.“

„Ale církev přece zjevení vyšetřuje, má na to nějakou komisi. Minimálně to tedy znamená, že se o místní zjevení zajímá,“ nevzdával se Milan.

„To je záležitost biskupství, na to se musíte zeptat v Budějovicích. Myslím, že něco vyšetřovali, ale já tady tenkrát ještě nebyl. Nevím o žádném výsledku vyšetřování, takže si myslím, že žádný není. Kdyby existoval, tak bych o tom asi něco věděl, nemyslíte?“ studeně se zazubil.

„Ale váš předchůdce, pan Rovenský, by o tom něco vědět mohl, ne?“

„To by mohl, však se o jeho osobu na biskupství hodně zajímali, pokud vím. On to všechno bral moc osobně, což by jako osoba podléhající církevní hierarchii neměl. Překračoval své pravomoci, dle mého soukromého názoru to byl fanatik. Proto byl vystřídán někým jiným. Ale teď jsem tady farářem já a na Rovenského kontakt nemám, to už jsem vám říkal do telefonu. Ještě něco, nebo už můžu odjet?“ snažil se Ditrich přiblížit k felicii. Milan mu stál v cestě a netvářil se, že chce uhnout.